

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 koron.
Egy hónap 2 koron.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 koron.
Egy hónap 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
8-hasábos petty sor egyszer 20 fill.
minden követségénél 15 fillér.

Helyi ár 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézervény-
Társaság.
József tőrcsög-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, február 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vasárnapok: Száz magyar.
- A képviselőház ülése.
- A forrongó Balkán.
- Érvágások a kereskedelem.
- A vármegyék szervezkedése.
- Egyről-másról. Irta: Fehér Jenő dr.
- Tüntetés a katonai javaslatok ellen.
- As irodalmi szakosztály felhívása.
- Sándor király nyilatkozata.
- As aradi püspök programja.
- Férfi-estély.
- Székházas hírlapíró Aradon.
- Hangra és a volt nemzeti párt.
- A kereskedők köre estélye.
- Turka élet.
- Wlassics miniszter as aradi siketnéma is-
koljáról.
- Aradmegyei ipartermékek Transzilvánban.
- As utasó bajban.
- Wechsbaum hagyatéka.

Száz magyar.

Budapest, február 21.

Száz félegyházi magyar jött ma Budapestre, hogy tüntessen a katonai javaslatok ellen, és tiltakozó iratot nyújtson át a Ház elnökének.

Szeretettel üdvözljük a fővárosban Félegyháza város szántagú képviselőjét. A mikor megérkeztek: nagyot lobbant a lelkesedésünk, amelyet fáraszt a mindennapos munka és zsibbaszt a küzdés meddősege. Ki-kigyul itt is a hazafiság; sokadalmak szervezkednek a tiltakozásra. Pártkörökben demonstrálnak; a városházáról határozatok kelnek utra a katonai javaslatok ellen.

De ime, minő változás, hogy ti megérkeztetek? Százan vagytok csak s nyomokban áradat kél, és viharra érik a tiltakozás kiáltása.

A mi elnyűtt idegeinket cselekvésre biztatja a ti becsületes arcotok látása. Orcátokon az aggodalom, szeméitekben a kételkedés és sötét borulat a homloktokon. Akik követségbe küldtek, azoknak a bánata, azoknak a keserősége, azoknak a panasza szól rólatok hozzánk.

Nem kérdezzük, mit akartok? Tudjuk a választ, hogy nem vagytok megelegetve velünk. Nem kérdezzük, mért szántátok magatokat utazásra, hiszen a kérvényetek a Ház asztalán. Tudjuk a választ, hogy a folyamodás írásos mulaszt, a ti megjelenésetek cselekedet. Eleven követői vagytok nemcsak Félegyháza városának, hanem az egész magyar nemzet megszólalt lelkiismeretének.

És meglátjátok ti, a kiké a kezdeményezés dicsősége, hogy minő vándorlás ered a ti példátok nyomán. Hogyan kerelkednek utra az alföldi sikokról és a neyek rejtekeiből a magyarok, hogy ide hozzák tiltakozásukat. Mennyien lesznek, akik idehozzák a szegénység rémületét, akik idehozzák a nép könyeit, de idehozzák azt a bátorságot, azt a dacos vitézséget is, amely tud élni, de meghalni is a maga igazáért.

Hamis felfogás az, hogy a vér- és pénzadó emelését holmi nemzeti engedményekkel vagy olyanok ígéréseivel lehet rekompenzálni. Nemzeti követeléseinket törvényes alapon ki kell elégíteni, ezekért

nem fizethetünk, elvitázhatlan jogainkat nem vásárolhatjuk meg magunknak. Nagy gazdasági áldozatokat követelnek, ezeket csak nagy gazdasági előnyökkel lehetne rekompenzálni, mondjuk pl. az önálló vámterülettel.

Hiába mondja gróf Apponyi a legmélyebb rezignáció hangján a félegyháziaknak, hogy a Ház akaratába belenyugodni alkotmányos kötelesség. Valaha másképpen beszélt a nemes gróf, mikor nem is ilyen tiszta forrásból fakadt az ellenzék küzdelme, mint ma.

A félegyházi száz magyar oszmájának kopogása az aszfalton toborzó, harcra hívás a katonai javaslatok ellen.

Ma még csak egy lelkes vidéki város vonult fel tüntetőleg, holnap a három legnagyobb fővárosi kerület fog tiltakozni és gyors egymásutánban jönnek a többi kerületek és városok is. Már ötvennel több törvényhatóság és népgyűlés kérvényezett a katonai javaslatokkal szemben.

Fel kell emelnie szavát az egész nemzetnek, hogy a tiltakozás impozáns legyen, hogy a megsanyargatott nemzet kiáltása ne gyenge panaszoként hangozzék, hanem mint viharzó, zugó harsogás, mely döbentse meg, térítse észre azokat, kik az országot képtelen áldozatokba akarják ragadni.

Induljon meg ez az áramlat, a tetterős cselekedet, mint a jégzajlás feltartóztatlanul abban a mederben, melynek bátor szívvvel, erős elhatározással neki vágott a száz magyar. (*)

TARCA

Az aszfaltbetyár.

(Magánjelenet.)

Irta: Faragó Rezső.

(Szavaltá ma este Gyulán az Ujvárosi Olvasókör táncmulatságán: Ternyei Lajos s Aradon a Kereskedők Köre estélyén: Krausz Lipót.)

No vegre! . . . Lám, mégis csak beosontam,
A kerülő át, tudtam, hogy segít;
Reám rivalltak, hogy nevem kimondtam:
„Aszfaltbetyárnak helye nincsen itt!”
De kérem . . . „Jól van, ismerjük a híret
Arról visz pletykát mindenik veréb;
Ez úri bál. Tehát uram, a szürét,
Jó szóval mondjuk, hordja el odébb.
Bocsánat, én . . . „Bocsánatot, én épen
Egy lépést sem jut túl a küszöbön;
E bálon megjelent hölgyek körében
Botrányt nem fog csinálni . . . érti ön?”
Tán tévedés lesz, urak a személyben?
Feleltem én, fölháborodva mélyen.
„Dehogy; ön az, az utcasarki hős;
Alakja, arca szörnyen ismerős,
Tudjak nagyon, kivel legyen a dolgunk.

Néhány csinyének szemtanúi voltunk.
A mint az est s az éjszaka között
Hazaigyekvő nőket üldözött;
S ha nincs, ki védje az asszonyt, leányt,
Mellé tolakszik kisérő gyanánt;
A nő hiába utasítja el,
Könyörgésre arcátlanság felel,
S mert, fájdalom, eddig nincs erre törvény
A nőket ily mulatsággal g. ötvérén
Igy gázol ön a női hírs szemérmén . . .
De ennyit már legyen szabad kikérnem,
Ez durva sértés, mely véért kiált!
„Hogy? . . . Ön, a többször diszkvalifikált,
Kinek hátán ily kalandok között
Száz gentleman pálcája eltörött,
A lovagiasságról, ej, még ön beszél?
No most, egy kettő. Hordja el a szél.”
Én . . . nem szeretem a botrányokat;
Láttam: itt szép szó nem használ sokat.
Fölfüggesztetem a meddő vitát,
A hátulsó ajtón osontam át.
Mert a hol ennyi szép nő, egy halomban
Nekem nem lehet hiányozni onnan!
Hát oly veszélyest, oly rettenetést
Látnak bennem, a hogy a hír lefest?

Hát ez az úr, ki most előttük áll
Az asszonyokat faló kannibál?
Es veszedelme minden hajadonnak,
Kit büneiért átok alá vonnak?
Szarvatlan ördög, aljas földi sátán,
Ki mindennap más nőt visz el a hátán?
Kit, hogy ha nő lát, félelmébe reszket
Es vet magára ajtatos keresztet?
Ne higgyék annak még a negyedét sem
A mit felőlem a világ gagyog;
Feleljenek rá, hölgyek, esdve kérdelem:
Ez a rovott egyén, ah, én vagyok? . . .
Igaz — de ez még nem bűn, azt hiszem, —
Egy kissé érdekel a női nem.
Egész valómat a hideg leli,
Ha szoknyát látok, bárki viseli,
Es két kacérkodó, parányi láb
Engem mérföldre csaló délibáb;
Ha ilyet olykor a szememre vetnek,
Erről nem én, erről a nők tehetnek!
Vagy ily rossz hírből tán azért is élek,
Mert minden szemben, mely felém tekint,
Csak biztatás az, a mit látni vélek,
Es azt hiszem, hogy követésre int?
Rejtély a női szív. Titka ezer.

A képviselőház ülése.

(Tisza István gróf a javaslat mellett.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 21.

Lázás izgalomban kezdődött meg a mai ülés. Az a hír, hogy Tisza István fog beszélni, és az a híresztelés, hogy ezt a beszédet botrány követi, felverte az ifjúságot és a munkátlanszociálistákat, akik nagy tömegekben vetették körül a parlamenti épületet, jegyért és cirkuszi mutatványokért kiabálva.

E csoportok még inkább tömörültek, amikor zárt oszlopokban hatalmas küldöttség közeledett: a félegyháziak küldöttsége, amely Apponyihoz ment, hogy a katonai javaslatok elleni kérvényt átnyújtsa. A küldöttség a Himnusz és Szózatot énekelte az utcán; a fogadás után pedig a második emeleti karzatra vonult fel. Attól tartottak, hogy a Tisza beszéde alatt is rágyujtanak egy nótára. Szerencsére ez nem történt meg. De amikor az elnök, — ma Tallián elnököt — bemutatta a félegyháziak kérvényét, a szélbal unisono követelte:

— Olvassák fel a kérvényt!

Rákosi Viktor még azt is kiáltotta Endreynek:

— Gyula, hangosan olvasd!

És Endrey hangosan olvasta. Minden paszuszusnál hangos *ugy van!*-ok hangzottak fel.

A karzatok pedig oly zsufoltak voltak, hogy egy tűt nem lehetett volna ott leejteni. A folyton mozgalmas ülés egyes incidenseit lázas izgatottsággal kísérték. Mindjárt az ülés elején Kammerer Ernő, mint előadó beterjesztette a civillista felemeléséről szóló jelentést, melyet zajos *eláll* kiáltásokkal fogadtak a szélbaliak úgy, hogy az előadónak egy szava sem volt hallható.

Részletes tudósításunk itt következik:

(Viharos kezdet.)

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Fejérváry Géza báró, Plósz Sándor, Wlassics Gyula, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11-kor nyitja meg az ülést és bemutatja a kérvényeket, ezek között a félegyháziak kérvényét a katonai javaslatok ellen. (Zajos éljenzés a szélbalon.)

Felkiáltások: Olvassák föl a kérvényt!

Endrey Gyula felolvassa. (Eljenzés a szélbalon.)

Kammerer Ernő előadó beterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a civillista...

(Zajos felkiáltások a szélbalon: Eláll! Eláll! Nem hallgatjuk! Folytonos meg megújuló zaj balról és jobbról. Rendre! Rendre! kiáltások jobbról.)

Elnök: A civillista felemelésére vonatkozó jelentés ki fog nyomtatni. (Folytonos zaj.)

Molnár Jenő megjegyzi, hogy a zajban az előadó egy szavát sem értették! (Zaj jobbról. Felkiáltások: Hallgattak volna!)

Várady kéri az elnököt, hogy az előadó által újból olvastassa fel jelentését, miután azt senki sem hallotta és ha zaj volt, az elnöknek lett volna kötelessége rendet csinálni. (Zaj.)

Elnök: Meghallották volna az urak, ha csendben lettek volna. (Zaj.)

Rakovszky István szintén felolvastatni kéri a jelentést.

Barabás Béla: Az előadó úgy tett, mint egyszer Bánffy, hogy a nagy zajban a gyorsíróknak beszélt. Ez ellen tiltakozik. Az elnök pedig ha nem tudja kötelességét, akkor szálljon le onnan! (Nagy zaj.)

Elnök: Ezt a kijelentést megjegyzem magamnak! (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Bosszúállás? Fenyegetés?

Rakovszky István: Ha az elnök e kijelentése annyit jelent, hogy megjavul, ezt akceptálja, de ha fenyegetés akar lenni. (Zaj) akkor az egész ellenzék utjában fog állani. (Nagy zaj.)

Elnök csak azt mondta, hogy házszabályszerű kötelességét mindig teljesíteni fogja. (Helyeslés.) Méltányosságból kéri az előadót, hogy ismertesse újból jelentését.

Kammerer Ernő védekezik az ellen, mintha erőszakoskodott volna, az ellenzék zajongott. Kéri, hogy jelentését a civillistáról kinyomják.

Barabás Béla kéri a jelentést az osztályokhoz utasítani.

Széll Kálmán miniszterelnök ezt feleslegesnek tartja. A Ház is.

Münnich Aurél honvédelmi jelentéseket terjesztett be.

Nyegre jegyző jelenti, hogy Kovács Pál két interpellációt jegyzett elő.

Várady Károly felszólalása után az interpellációkat fél 2-kor kezdik meg.

(Indítvány Györffy ellen.)

Zboray Miklós felolvassa Györffy Gyulának a választóihoz intézett felhívását, amelyben azt is mondja, hogy az itélőbizottságban gyűlöletből és áskálódásból dolgoztak ellene. Sajnálja, hogy e miatt eddig egy tiltakozó hang sem hallatszott. Ha akár a kormány, akár az elnök, akár a zsüri tiltakozott volna, egy szava sem lenne. Felkéri az igazságügyminisztert, hogy tegyen lépéseket Györffy ellen.

Plósz Sándor miniszter azt hiszi, hogy Györffy nem a zsüri ellen, hanem inkább az állandó összeférhetlenségi bizottság ellen nyi-

latkozott és nem az escompt bank, hanem a másik ügyben. De ez meilikes. Mindakét bizottság tárgyilagosan közelismerés mellett működött és működik s ez a fődolog. (Élénk helyeslés) Semmiféle támadás és ez sem képes elhomályosítani a bizottság tárgyilagosságát. (Élénk tetszés.) Ennél fogva azt hiszi, nem érdemes az ügygel tovább foglalkozni. (Helyeslés.)

Zboray visszavonja indítványát.

(Tisza István beszéde.)

Következett az ujoncjavaslat folytatólagos tárgyalása.

Tisza István gróf: Minden gyújtóanyagot ki akar küszöbölni beszédéből. Csupán egy kérdéssel akar tehát foglalkozni. Az ellenzék támadásaiban vörös fonálként húzódott végig az a vád, hogy a magyar nemzetül idegen célokra és idegen érdekekért kérnek áldozatokat. (Igaz! balfelől.) Már pedig idegen célokra egy krajcárt sem szabad költenünk. (Helyeslés.) De épen azt fogja bebizonyítani, hogy egy krajcár sem megy idegen célokra. Elismeri, hogy sok előny rejlik egy nemzeti hadseregben. Az is igaz, hogy a közös hadsereg nem felel meg mindenben azon igényeknek, amelyek a nemzet jogából erednek.

Igenis, az a kívánsága, hogy a magyar elem a közös hadseregben minél nagyobb legyen és a magyarság benne méltó helyet foglaljon el. Sok történet ez irányban eddig is, de lehet és kell is még tennünk ez irányban sokat. A nemzet és hadsereg között kölcsönös szimpatianak kell lenni. Tudja, hogy vannak régi reminiscenciák, a melyek utban állanak. De e reminiscenciákat úgy kell kiküszöbölni, hogy kiméjjük meg a hadsereget a folytonos támadásoktól. (Zajos helyeslés jobbról. Nagy zaj balról.)

Hentaller: Ausztriában istámadják!

Tisza István: Hogy a véderő szelleme elientében lenne a 67. XII. t.-cikkkel, ezt sohasem a törvény szavazoi, sem ellenesei nem mondták. (Zaj, ellenmondások a szélbalon.) Azt, hogy a monarchia védereje a külállamokkal lépést tartott volna, senki sem állította még oda át sem.

Ugron Gábor: Az igaz, de a pénzt elköltötték!

Felkiáltások jobbról: Zabra! (Derűtség.)

Tisza István: Az a kérdés tehát, hogy szükséges e, hogy a monarchia katonailag hatalmas legyen? Igenis szükséges. Nem fogja a nagy hatalmi állás előnyeit körülírni Andrássy beszéde után. (Zaj a szélbalon.) Kijelenti, hogy Andrássy minden szavát aláírja. (Zaj.)

Nem akarja azt a nagyhatalmi állást, a mely minden külpolitikai dologba beavatkozik. Franciaország ezzel a politikával ugyancsak megjárta. Ő csak olyan nagyhatalmi állást akar adni a monarchiának, hogy a saját érdekeit

Azt mondja „tavozz.“ Azt gondolja: jer.
Azt mondja: „undok“. Azt jelenti: szép.
„Odébb egy házzal“. Erted: jer közelébb.
Azt mondja: „csaljon lépre másokat“.
S titkon fél attól, hátha — szót fogad. . .
S ha olyat mond, hogy gyűlöl, ki nem állhat,
A boldogságát leli föl tenálad.
Ki a kosárra elvonulna, dőre,
Legtöbbször az — fölhívás keringőre!

Mi is van abban olyan szörnyű vétek,
Ha néhanap egy nő nyomába lépek,
Ki szemlesütve, egymagába jár:
„Jó estét, Nagysád! Nem ismerne már?“
S bizalmasan kezét nyujtok neki.
Ó mit se szól. Léptét sietteti.
De én megint bátran elébe vágok:
„Hát így tartjuk a régi barátságot?“
No most megszólal. Odavetve, zordul:
„Nincsen szerencsém.“ Azzal félrefordul.
„Nem ismer, Nagysád? Hej, egykor pedig . . .
Hja, a szegény embert nem ismerik.“
Most kissé meglágyul: „Egyáltalában,
Nem emlékszem, hogy önt valaha láttam.“
„No, nem győzők csodálkozni felette;
A szolnoki napokat elfeledte?
Lám, nekem eltagadni nincs okom . . .“

„De kérem, sohse voltam Szolnokon!“
„Nem Szolnokon? . . . Ugy Györött volt, lehet . . .
Eltéveszttem a város-neveket;
De tudom, vendég volt nagynénjénél . . .“
„Uram, tiz éve egy nénim se él!“
A helyzet kényes, egy kissé furán áll:
„Ugy hát a kedves férje tantíjánál . . .“
„A szemtelenségből is ennyi sok:
Nem látni rajtam, hogy — leány vagyok?“
Ám haditervem ez nem dönti romba;
Most rohamot vezénylek, jön a bomba.
„Lehet, tévedtem. Biztos voltam benne . . .
De ismerősöm ha száz éve lenne,
Ugy akkor se szerettem volna meg,
Mint e pár perce, hogy önnel megyek.“
És nem csodálható, hogy azt hiszem:
Öröktől fogva öné a szívem.
S hogy valahára színről-szinre látom,
Engedje meg bevallanom: *imádom!* . . .
S hol ezzel győzelmet nem érni el,
Ott más a módszer, más a hadicsel.
„Hogy zavarom, ne vegye rosszra, nagysád;
De kényszerít rá a lovagiasság.
Vágy félórája, lépten és nyomon,
Követi önt egy kóbor szeladon.
Névről nem ismerem, de hire jár.

Hogy veszedelmes egy aszfaltbetyár.
A rossz szándék megvillan a szemén,
S ha nagysád még néhány lépésre méné,
Az utcai kalóz errebe kerül,
S meg is szólítja menthetetlenül:
Engedje meg, hogy ilyenről előre
Megóvja ismeretlen tisztelője . . .“
A nő kinos zavarban néz körül;
Melyikbe essen a két tőr közül?
„Nem terhelem soká, — csupán bevarom,
Mig annak nyoma vész a láthatáron.“
Az aggodalmát ezzel oszt' legyőztem,
S mig vele három sarkig eljutok,
Van alkalom azt bevallani bőven,
Hogy ő nélküle élni nem tudok . . .
Van erre furfang, ezerféle mód,
S mert ez kell, abban látok izgatót.
Ervőm ajánlom, ha ered a zápor,
S helyem, ha villamoson utazok,
A másiknak meg a nagybácsijától
— A vidékről — üdvözetet hozok.
Egytől azt kérdem nagy kíváncsian:
„A Tavaszmező-utca merre van?“
Egy fél keztűt rejt felöltöm zsebbe,
Ily járatban sokszor jut szerepe;
A megszólításhoz ürügy, ha kell:

megóvhasa és hogy olyan katonai erőnk legyen, amelyre támaszkodni lehessen. Hogy olyan szövetséget kaphassunk, a mely javunkra válhatik, de erre szükséges, hogy e szövetségtől ne csak erőt kapjunk, hanem abba erőt is vigyünk. Nekünk kell katonai erőnkkel imponálnunk! Magyarország a múltban világtörténelmi összecsapásoknak színhelye volt. Bizanci és török támadások gyöngítették erejét. Apáink belátták a 16., 17-ik században, hogy állandó szövetség nélkül el kell pusztulnunk. (Tetszés.)

Egy fejedelmi személy égíse alatt csináltak erős szövetséget nekünk. Ez volt a Habsburg dinasztiának nagy értéke. Igaz, hogy ezért iszonyu árt kellett fizetnünk! (Zaj.)

Krasznay: Csakhogy elismeri!

Tisza István: A magyar nemzet citadellát képezett, a honnan minden újabb és újabb kirohanás a nemzet jogainak védelmére irányult. De a jogokért való alkotmányos hadjáratok mindig békekötéssel végződtek. Mert apáink bölcsen tudták, hogy ez az út vezet a nemzet igazi érdekeibe. És annyi viszály után nagyhatalom lett a monarchia. Király és nemzet megértették egymást. (Nagy zaj, ellentmondások balról.) Ne tiltakozzanak ez ellen. 67 óta minden a törvényhozás akaratával történt a kormány és pártja felelőssége mellett és ezt a felelősséget vállalják is. Ne válasszanak tehát támadásaikra olyan pontot, a mely kívül kell, hogy álljon a támadásokon. (Zajos, percenkig tartó éljenzés, taps jobbról, zaj balról.) Ne adjanak ellenségeinknek olyan fegyvert, hogy azt mondhassák: ime, ilyen köszönettel fizet a magyar nemzet. Megértette tehát nemzet és király egymást. És a béke munkája következett.

Ma a keleti kérdés foglalkoztatja a külpolitikát. Magyarországnak az érdeke, hogy megakadályozzon minden olyan tömörülést körülöttünk, a mely reánk veszélyt hozhat. A körülöttünk levő kis államok függetlenségét nekünk kell biztosítani. Látniok kell a magyar befolyást, de tudniok kell azt is, hogy ez a nemzet, ez a monarchia hatalmas katonai erővel rendelkezik. Merész külpolitikát nagy hadsereg nélkül képzelni sem lehet. A magyar nemzet nagy célokra hivatott, de ne legyünk álmodozók, mert a felébredés irtózatos lesz. Katonai erőnk fejlesztésére nyugodtan, felemelt fővel szavazza meg a javaslatot. (Hosszas zajos helyeslés jobbról.)

(A farsangi szünet.)

Tíz perc szünet volt.

Váradi Károly polemizált azután Tisza István gróf beszédével, a melyivel — ugymond — Tisza nem tudta megcáfolni az ellenzéki képviselők által felhozott érveket. Majd Andrássy Gyula beszédével foglalkozik s kijelenti, hogy a német szolgálati nyelvet soha sem ismeri el jogosnak.

Végül Láng Lajos miniszter felelt néhány kisebb érdekű interpellációra. Azután az elnök bejelentette, hogy farsang utolsó napjain, *hét-főn és kedden*, a Ház régi szokás szerint *nem tart ülést*.

A facseti választás. Lugosról jelentik: A krassószerényi központi választmány ma tartott ülésében a *facseti* képviselőválasztást *március 2-ára* tűzte ki. A választás elnökül *Issekutz Aurél*, megyei főjegyzőt, elnökhelyettesé *Sulyok Árpád* tiszti ügyészt választották meg.

Választási mozgalmak. *Diószegről* jelentik: *Eszterházy Mihály* gróf, a szabadelvűpárt jelöltje *Hock János*, *Barta Aurél*, *Biró Lajos* és *Béldi orsz. képviselőkkel* folytatja körúját a kerületben. Minden községben elmondja programbeszédét, amely mindenütt jó benyomást gyakorol. A függetlenségi pártnak *Polónyi Géza* visszalépése óta új jelöltje nincs, azonban nyilvánvaló, hogy egy új függetlenségi jelölt felállítása most már teljesen célszerűtlen volna és csak a néppártot erősíthetné. *Kézdivásárhelyről* jelentik: A csik szent mártóni kerületben *Gyóffy Gyulával* szemben ma felléptették *Kossuth* párti programmal *Rápolthy Gábor* alsó csernátóni földbirtokost, a kézdivásárhelyi és vidéki függetlenségi párt elnökét, aki már megkezdte körúját a kerületben.

A forrongó Balkán.

(A felkelés kitörésénél.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 21.

Közeledik a porta válaszanak ideje, vagyis a döntés pillanata. A nagyhatalmak egyértelműleg támogatják Oroszország és a monarchia reformtervezetét, ez a közvetett presszió azonban nem elég a portának. Kellemetlenné és aggodalmassá teszi helyzetét az albánok forrongása. Ok ugyanis határozottan elleneznek bármilyen reformot és nyílt lázadással fenyegetik a szultánt, ha a nagyhatalmak követeléseinek enged.

A mai nap érdekes híreit az alábbi táviratokban adjuk:

Konstantinápoly, február 21.

Azt jelentik, hogy tíz nap óta sem a porta, sem azok a nagykövetségek, a melyeknek Monasztirban konzuli képviseletük van, nem kaptak hírt bandákkal való összeütközésekről. Ellenben jöttek levélbeli konzuli jelentések, amelyek kiemelik a macedon bizottságok rendkívül

nagy tevékenységét, amely először terjedt ki az egész térré. Ezt főleg a kedvező időjárási és hóviszonyok teszik lehetővé. Figyelemre méltók a bandák szervezetére vonatkozó adatok. A levelek 18 bandavezért neveznek meg, akik állítólag a monasztiri kerületben tanyáznak. Hogy mindnyájan bandák élén állanak-e vagy hogy a tavasszal egyesülni fognak-e, azt nem lehet tudni. A bandák még nem kezdték meg valódi tevékenységüket. Különösen feltűnő a bolgár lakoságnak a bandák tevékenységében való és egyre fokozódó részvétele. *Ali Riza* basa hadosztály-ábornok, az új váli, mindenestre nehéz feladat előtt áll.

Konstantinápoly, február 21.

Az egyes kormányok legutóbbi nyilatkozatai megegyeznek az összes török nagykövetek jelentéseivel, amelyek szerint a *nagyhatalmasságok támogatni fogják Ausztria-Magyarország és Oroszország reformakcióját*, ami a Jildiz-palotára mély benyomást tett. A reformterv elfogadása valószínű.

Szaloniki, február 21.

Ide érkezett hírek szerint a bolgár határon, *Rilo* kolostor mellett, négyezer fegyveres macedon áll készen, hogy a Strumavölgybe betörjön és minden pillanatban előre nyomulhasson. *A felkelés két hét múlva okvetlenül kitör.*

Szofia, február 21.

Macedoniában rendes forradalmi organizáció áll fenn, mely 800 kerületre oszlik. A mozgalomnak 6400 agitátora van, a kik *fegyvercsempészetről* is gondoskodnak.

Érvágások a kereskedelmen.

(Az árúresztlet-törvény.)

Arad, február 21.

Folyton azt halljuk, a sajtóban és a képviselőházban, hogy a kereskedelem és iparral nem törődik senki. Ugy bánnak vele, mint a mostoha gyerekkel, átengedik a véletlen sors szeszélyeinek és azzal a régi közmondással biztatják: „majd megsegít az Isten!” Talán jobb is volna, ha így lenne; a legfelsőbb körök csakugyan így gondolkodnak. De azt nem teszik, hanem talán a lelkiismeret szavának engedve újabb és újabb problémákkal agyonreformálják

„E keztyűt, — pardon — Ön vesztette el?”
A negyedikbe' fölhalálni vélem
Halottnak vélt, kis unokanóvérem.
Nem kell egyéb: merészség és ürügy,
Es mire lassan kiderül az ügy,
Es hogy csel volt az egész, kitalálja:
Már én vagyok a helyzetnek királya!

A terv nem üt be mindenik esetben,
Hiszen, ha még oly híres, győzhetetlen,
A legjobb hadvezér is veszt csatát;
Pár nő kitérte csapdám ajtaját,
Es fáradságomnak az lett a bére:
Hogy apró tenyere az arcom érte.
Egész erővel sujtó, vad, heves,
Csillagokat idéző nyakleves.
De ez nem tesz kevésbé vakmerőnek:
A kedvem csak az ily pofontól jó meg!

Ki nem kóstolta, mit sem ért azon:
Hogy mennyi üdvöt rejt egy ily pofon.
A nő pofonja: csókja a tenyérnek.
Szédítő, édes mámora a vérnek.
A nő pofonja: csóknak foglalója,
Szerelmi vágyak hangos riadoja.
Amit az ajkról venni nem szabad,
A tenyér arra előleget ad;

A kéz az arcra mohóan repül,
Titokzatosan, észrevétlenül,
Egy pillanatra rajta megpihen,
A menyországnak perce csak ilyen;
Ahol az arcot éri a pofon,
(Akár a jobb, vagy a baloldalon)
Es ujjongón piros nyoma maradt;
Egy percre minden vágy odaszalad:
Amikor érzi, akkor veszi észre,
Hogy ez a vérnek vad szeretkezése;
A vágyak lángja egyre magasabb,
Tenyéren és az arcborón kicsap,
Es e piros fény diadalmi mágya,
A szív kertjének vérvörös virágja,
A bosszuság, amely a pofont küldte,
Az üdvösségek üdvösségét szülte,
Mig csattanásától, zibong a fül.
Az agyra lázak kápráztatja ül,
S a vele járó fájdalmat legyőzi, —
A csók se jó, ha pofon nem előzi!

Az élet utját így tapossa, járja
A kövezetnek rosszhírű betyárja.
Megtűnhődí a múltat és jövőt,
Mert a családi kör nem vonzza őt
Ami szívét szerelmi lángra gyújtja;
Nem zsúr, se szoré, hanem az utca.

Bőrönbe' van négy szürke fal között,
A levegője fojtja, mint a kőd,
Mint a madár, a melyet rabság gyötör,
A kalitkából a szabadba tör!

De lám . . . Félórája alig van,
Hogy itt időzöm e színes kalitban,
Hová csak bekukkanni volt a tervem,
Es máris, szó, mi szó — be kell ismernem
Hogy nem is oly borzasztó itt az élet,
Nem illeti meg a kora itélet;
Ily börtön a szabadsággal fölér,
Több élet ad, akár az utca, tér;
S ha két irgalmas női szem akarna,
Mely ideköt, — érzem, egy óra múlva,
A pillanatnyi szerelmek lovagja,
Tetőtől talpig, menten megjavulna.
Szemérmes lenne, ildomos, szelid,
Rossz gondolatától lelke tiszta,
Ki nőhöz csak álmában közelít,
Mint egy hetedik gimnazista,
Nemes hölgyek! Ki egy lelkét megtérít
A menyországnak kapja érte bérít;
Az alkalom itt van ime a jóra:
Ki vállalkoznék e nagy misszióra? . . .

az ugyis gyenge lábon álló kereskedelmet és agyonverik kicsi fejlődésében levő iparunkat.

Csak nemrég olvastuk, hogy Píosz Sándor igazságügyminiszter az új polgári perrendtartási törvényjavaslat tárgyalása alkalmával az igazsági bizottságban kijelentette, mikor a híres 34. §-t tárgyalták, dacára annak, hogy az ország kereskedelmi kamarái és kereskedői testületei fontos érveket hoztak fel ezen törvényszakasz sérelmes voltának bizonyítására és dacára, hogy kérésük jogalappal bír, O. excellenciája álláspontjától nem tágit, mert — úgy mond — e téren sok visszaélések történnek, melyeket csak egy kereskedelmi „érvágással” lehet ellensúlyozni. És hacsak csoda nem történik, ami szolgálatkész képviselőházunk, dacára annak, hogy a választások előtti programbeszédükben hangsúlyozták: a kereskedők és iparosok érdekeit megfogják védeni és dacára, hogy a kompetens fórumok ezen §-ellen még most is harcolnak, mégis megfogják pártérdek-
ből — szavazni.

Most ám következik megint egy új mentő eszme. Az ugynevezett részlettörvény.

Ha soha máskor, most bebizonyul, hogy mily szükséges a kereskedők és iparosok tömörülése és összetartása. Ha ez így tart tovább, oda fogunk jutni, hogy a jobb elemek, melyek még eddig kereskedelmünk és iparunk diszéré váltak és minden mozgalomnak az élén állnak, vissza fognak vonulni, mert be fogják láni, hogy fáradozásuk kárba veszett munka.

Nézzük, mit akar vajjon ez az új „részlettörvény”, az „árurészlet-üzlet” szabályozásáról szóló törvénytervezet? Az új törvény, igen helyesen, a sok visszaélésnek, melyek a részletüzleteknél történnek, gátat akar vetni. Ez üdvös és igazságos volna, ha csak ezt akarná. De nem így áll ám a dolog! Ezen törvény, a mostani alakban — ha a módosításoknak helyet nem adnak — az egész részletüzletet ki fogja irtani a kereskedelemről, mert tisztán arra konkludál: *akinek nincs pénze, az ne vásároljon!* Ez igen szép fogalom, kegyelmes uram! De tessék megengedni, hogy Magyarországon nem mindenki miniszter, államtitkár, bankigazgató, vagy birtokos. Magyarországon 80%-a a sok teher által sanyargatott szegényemberekből áll, akik fáradságos, véres verejtékkel keresik mindennapi kenyerüket, akik nem élnek oly kedvező viszonyok közt, hogy készpénzzel fedezhetik szükségletüket, hanem a legtermészetesebb szükségleti cikkek beszerzésénél is a részletfizetésre vannak utalva, kényszerítve.

Excellenciás uram! Tekintsen csak körül az országban a kormány fenhatósága alatt álló tisztviselői karban; kérdezzék meg, hogy a tisztviselők hány százaléka fedezi készpénzzel szükségletét? Néma csend lesz a válasz. Te-

kintsenek csak körül az országban; vegyék sorba az üzleteket, tekintsenek be és meg fognak győződni arról, hogy nemcsak a szegény- és közép-osztály, hanem még a módos dzsentrik, sőt a mágnások is igénybe veszik a részletvásárlást. Kérdezzük csak meg Magyarország összes szabó, ékszer, butor s még cipő üzleteinek tulajdonosait, hogy milyen arányban van a készpénzvevő a részletvevőhöz? Szomorú, nagyon szomorú lesz a válasz. Nálunk, Magyarországon, a készpénzvásárlás a ritkaságokhoz tartozik. Ezt a szokást, a melyet a kényszerűség teremtett, a törvény *tulzsigorával* megváltoztatni nem lehet.

Szigorítani kell a visszaélések megtorlását, csalásnak kell deklarálni, mindent meg kell tenni, hogy a szegény ember a kizsákmányolástól megóvassék, de tekintetbe kell venni a kereskedő érdekeit is, akik nagyon gyakran magok a becsapottak a részletüzleteknél. Ezen törvény nemcsak a tisztességtelen kereskedő ellen intézkedik, hanem a kizsákmányoló vevőre is legyen irányítva, mert nagyon rózsás még sem lehet a részletüzlet tulajdonosok helyzete, miután legtöbbszörre tönkremennek, jele ez annak, hogy igen gyakran ők az áldozatok s nem a vevő.

Legkomikusabb az a része az áru részletüzletről szóló törvénytervezetnek, a mely azt mondja: ha a vevő kötelességének azért nem tenne eleget, mert be tudja bizonyítani, hogy a kereskedő tulságosan számította a részlettárgyat, a kereskedő *megbíróságolandó*. Tessék most megbecsülni egy öltönyt, melyet mondjuk nyolc hó előtt vettünk és mely most már tönkrement, hogy nem nagyon drágán lett ez nekünk felszámítva? Hol van az a becselő, hol van az a bíró, a ki igazságosan ítélné! Hová vezetne az ilyen eljárás? Arra, hogy a jobb üzletek, melyeknek tulajdonosai ilyen zaklatásnak nem akarják magukat kitenni, beszüntetné a részleteladást és a szegény megszorult nép rá volna kényszerítve a kevésbé reális üzletekre, amelyek a perlekedésektől nem riadnak vissza, s amelyek akkor ezen helyzetet kiaknázva úgy a vevőket, mint az üzletet cserbenhagyják, a becsapottak pedig akkor jogukat — a csódtömeggondnoknál kereshetik.

Ilyen reformok a kereskedelem és ipar fölvirágoztatását nem fogják előmozdítani. Ezek inkább ártanak, mint használnak. Ám igazi bajunk többek között az, hogy nincs kivitelünk, hiányzik az export. Itt van az új vám-tarifa; ennél kell segíteni, érdekeinket itt kell megvédeni. Ha ez megtörtént, többet fog érni, mint ezek a mentő eszmék, a melyek csak port hintenek szemünkbe.

Keppich Zsigmond.

TÁVIRATOK.

A trónkövetelő esesett?

Madrid, február 21. A *Heraldo* jelenti Melilából: A trónkövetelő 15 én megint vereséget szenvedett. A harc a szultánnal tartó riátatörzs és a szenhadsa-törzs között folyt, a mely utóbbi a trónkövetelőnek menedéket adott. Idevaló zsidókhoz érkezett jelentések azt mondják, hogy a trónkövetelő a harcban esesett.

Marconi diszpolgár.

Róma, február 21. A községi választmány azt fogja ajánlani a községtanácsnak, hogy Marconi-t válaszsza meg Róma diszpolgárává.

Egy anarchista.

Barcelona, febr. 21. A hatóságok tagadják, hogy itt egy német anarchista tartózkodik, a kinek az a megbízása van, hogy merényletet kövessen el.

A vármegyék szervezkedése.

(Az aradmegyei tisztviselők mozgalma.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az a mozgalom, mely az aradmegyei közigazgatási tisztviselőkar keblében a fizetésemelés miatt megindult, künn a járásokban, hol az anyagi dotáció elégtelensége legégetőbben érzeti magát, általános visszhangra talált.

A vármegyei tisztviselőknek anyagi helyzetük javulását célzó küzdelmét még az állami tisztviselők is méltányosnak találják, valamint hogy a megyei tisztviselők a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat miatt sem állami kollegáik öröme felett éreznek keservet, hanem egyedül az a céljuk, hogy helyzetük tarthatatlanságára felhívják a kormány figyelmét, ami most annál több eredménnyel kecsegtet, mert hiszen az új zetési törvény által teremtett helyzet, élesen, mint fényt az árnytól, fogja megkülönböztetni a két tisztikar helyzetét.

A mikor az aradmegyei tisztikarban megfogamzott a gondolat, hogy helyzetük javítására tenni kell valamit, ugyanakkor már készült a *hontmegyei* alispán azon körlevele, mely a megyei tisztviselők szervezkedését köti a kartársak lelkére.

A *hontmegyei* tisztikar körlevele ma megis érkezett *Dálnoki Nagy* Lajos dr. alispánhoz, aki

A három koponya.

Irta: Heital Jenő.

Nagyszabású szerelmi csalódások után a francia regényhősök vonatra ülnek és elbujdosnak abból a városból, amelyben álmaik tündéregő ajakkal osztogatja a gyönyörű valóságot másoknak. Az én életemnek is volt egy mozzanata, amikor azt hittem, hogy nem szabad többé ugyanazt a levegőt szivnom, amely az imádott, de álnok lényt körülöleli. Egyszorú szerelmi ügy befejezéseül bucsut mondtam Budapestnek, hogy egy puszta magányosságában elrejtőzve rátaláljak a mindent kiegyenlítő felejtésre.

A gróf, akinek birtokán ezt a néhány szomorú napot töltöttem, maga is szomorú és különös ember volt. A mikor meghívott, csak anynyit morogott:

— Meglátja, hogy jól fog mulatni. Egész nap nem csiálunk semmit, csak hallgatunk és szivarozunk.

Es valóban így is történt. Hallgattunk és szivaroztunk. Még pedig nem is együtt, hanem külön-külön. A gróf egész nap a divánon feküdt és ásitott, én pedig egész nap kinn kószaltam az erdőben, hallgattam a fák beszélgetését és néztem föl a kék levegőbe. Csak este találkoztunk a vacsoránál. Ilyenkor a gróf néha érdeklődött az iránt, mennyire haladtam a felejtésben. Az eredmény kétségbeesítő volt. Szerelmesebb voltam, mint valaha és soha eny-

nyit nem foglalkoztam az imádott, de álnok lényvel. Könnyű a francia regényhősöknek felejténiök . . . papíron, de mit csináljon egy szegény szerelmes ember, aki nem hősnek született?

— Nem értem — mondta a gróf azon az estén, amelyen bejelentettem neki, hogy itt tovább nem tartom ki, megyek vissza a kellemes kárhozatba. Nem értem, hogy értelmes ember léte, hogy lehet ilyen szerelmes . . .

— A gróf ur sohasem volt szerelmes?

— De igen . . . Háromszor! Mind a háromszor az örülésig és mindig nagyon szomorúan. Mind a három szerelmesem fiatalon halt meg . . .

Megilletődtem . . .

— De az is elmúlt . . . Minden elműlik . . . Csak egy kis elmékedés kell hozzá . . . Persze, a kellő környezetben. Ha maga folyton az erdőt bujja, teleszivja a tüdejét tavasszal, színnel, ragyogással, étellel, akkor bizony nehéz felejténi . . .

— Hát mit csináljak?

A gróf fölkel és a dolgozószobája felé tartott.

— Jöjjen csak — mondta félig komolyan félig tréfásan — elmondom magának a szerelmeim történetét . . .

Átmentünk a dolgozószobába.

Ez a dolgozószoba, amelyet eddig nem nagy figyelemre méltattam, tudván, hogy a gróf csak heverészni szokott benne, tágas, magas és

sötét volt. Hosszu utazásokból hazahozott nevezetességekkel volt teliszűfolva, egyik sarkában ott állt a medvebőrrel leterített széles pamlag, e mellett pedig kis könyvesállvány ujságokkal, füzetekkel. A hold bevilágította a nyitott ablakon, a szobában most mindent jól lehetett látni. A gróf odavezetett a könyvesállvány elé. A könyvesállvány legfelső polcán, szépen, rendezve, egymás mellett három koponya feküdt, kísérteties sápadtsággal a hold világosságában.

— Nem tudom, ért-e annyit az emberhez, hogy ezekben fölismerje a női koponyákat — szólott a gróf, a mikor egy előkelően hanyag mozdulattal megmutatta nekem ezt a kis gyűjteményt. Ez a három koponya azé a három nőé, akit ez életben a legjobban szerettem. Az egyik az én feleségemé, a másik egy más valakinek a felesége, a harmadik egy színésznőé, aki senkinek sem volt a felesége . . .

— Nagyon érdekes — mondtam kifizoku lelkesedéssel.

— Több, mint érdekes, szomorúan mulatóságos. Képzheti, hogy ez a három koponya nem egyszerre került ide. Elsőnek a feleségemé jött. Az asszony akkor halt meg, amikor legjobban szerettem, amikor a legboldogabbak voltunk. Ne csodálja, hogy ma egy kissé hőbortos vagyok, komolyan hiszem, hogy akkor egy kevésbé megtévelyedtem. Napokig nem ettem, nem aludtam, őriztem a sirját, mint egy hű állat. Akkor jutott eszembe, hogy nem válok meg tőle egészen . . . és azóta itt van a koponyája

konstatálhatta, hogy immár nemcsak Aradmegyében, de másutt is tudatára ébredtek a kollegák elhanyagolt anyagi helyzetüknek.

A hontmegyei átiratból, — mely már megpendíti a Budapesten, március 25-én tartandó kongresszus eszméjét — kiragadjuk a következő figyelemreméltó részt:

„Méltányosság, közérdek, és felebaráti szeretet szól a mellett, hogy a mily megelégedéssel vettünk tudomást annak idején a mind szélesebb körökben átható mozgalomról, annyira örvendjünk most is annak, hogy az állami tisztviselők boldogulásának ügye a megvalósulásának végső stádiumába lépett s hogy az országnak arra hivatott minden tényezője az állami tisztviselők ügyét nemcsak becses erkölcsi értékű támogatással jutalmazta, de érdeklődésével olyan hangulatot teremtett, a mely elől a pénzügyi kormány sem tudott kitérni. Vétene bárki is a méltányosság, közérdek és felebaráti szeretet ellen, ha az állami tisztviselők sorsa jobbra fordultának törvényszerű véglegesítését azzal a rekriminációval iparkodnék megzavarni, vagy megakasztani, hogy az igazság azt kívánná, miszerint köztisztviselői fizetések rendezéséről lévén szó, egyenlő mérték alkalmaztassék úgy az állami, mint a vármegyei tisztviselőkre.

Nektek kedves kertársaink, nektek magyarázzuk el, hogy sanyaru a helyzetünk? Nektek panaszojtok el, hogy a mióta négy ló helyett két kezünk munkájával szolgáljuk a közügyet, munkás urakból uri munkásokká lettünk?”

Végül arra kéri az átiratban Hontmegye tisztikara az aradmegyei tisztikart, hogy küldjön ki egy bizottságot, mely részt venne a március 25-én tartandó országos kongresszuson.

Hir szerint a megye fogalmazó tisztikarának mozgalmához a kezelő személyzet is csatlakozik, ami természetes is, hiszen a sok munkából és a rossz fizetésből ők is ép úgy kivesszik a maguk részét, mint főlebbvalóik.

A hontmegyei átirat oda fog kerülni, a hová a többi hasonló körlevél és azután nem-sokára egy egész kötegcsozó lesz együtt, csupa panasz, csupa felajdulás.

Tüntetés a katonai javaslatok ellen.

(Félegyházi küldöttség a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 21.

Ma volt a fővárosban az első nagyobbzású tüntetés a katonai javaslatok ellen. Az alkalmat erre a félegyháziak monstre-küldöttségének Budapestre való érkezése szolgáltatta.

A több mit száz tagból álló küldöttség 9 óra 25 perckor érkezett meg a nyugoti pályaudvaron, ahol a fogadtatásra nagy néptömeg gyűlt egybe. Midőn a vonat berobogott, hatalmas éljenzés hallatszott fel minden oldalról.

A küldöttséget a pályaudvaron nagyszámú egyetemi hallgató, *Holló Lajos, Lovász Márton, Molnár Jenő, Eitner Zsigmond* képviselők, a polgárság részéről pedig *Kardbordó Árpád, Sümeji Vilmos, Biró Henrik és Takács Sándor*, demokrata vezérek fogadták.

A félegyháziakat *Hoffmann Ottó*, az egyetemi ifjuság vezetője fogadta lendületes beszéddel. Utána a Budapesten tartózkodó félegyházi egyetemi hallgatók részéről *Szabó István* technikus beszélt, mire *Kardbordó Árpád* mondott nagy tetszéssel fogadott beszédet, melyben az ő sajátos humorával alaposan elbánt a bécsi reakcióval. A félegyháziak nevében *Kecsis Sándor*, az ottani függetlenségi párt elnöke mondott köszönetet a szívélyes fogadtatásért, mire a menet megindult a parlament felé.

Elöl nemzetiszínű zászlókat vittek. A menetet a Váci-köruton és az Alkotmány-utcán át ment a parlamenthez. Mint egy 4—5 ezer ember kísérete a menetet. Utközben a tömeg a Kossuth-nótát és a Himnuszot énekelte. Időnként *Fejérváryt, Andrássy Gyula* grófot, abcugolták, *Kossuthot* és *Zichy Jenőt* éltették. Az ablakokból mindenütt kendőket lobogtattak és lelkesen éjeneztek. A hangulat az utcán egyáltalán emelkedett volt.

A parlament előtt szintén nagy néptömeg várta a küldöttséget, melyet azonnal felvezettek az elnök fogadó szobájába. Itt a félegyházi szabadelvű párt elnöke, *Hoffer József* ügyvéd üdvözölte néhány szóval *Apponyit*, aki a következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim! Kérvényüket képviselőjük kezéből átvettem és mástól nem is vehettem át, mint képviselőtől, minthogy a házszabályok világos rendelete szerint kérvény csak képviselő közvetítésével adható be, nem pedig küldöttség útján. Ugy veszem tehát szíves megjelenésüket, hogy midőn az országgyűlés tárgyalásainak meghallgatása végett a képviselőházba eljöttek, engem külön akartak megtisztelni óhajtaik előadásával. Hogy ezekre nézve érdemileg nyilatkozzam, azt tőlem állásomnál fogva, nem várhatják. Ennek az állásnak kötelességével jár, hogy az országgyűlés elé terjesztett minden javaslatnál biztosítsam a parlament vitat-

kozás szabadságát, megóvjam a vitatkozási és szólási szabadságnak az alkotmányban és a házszabályokban megállapított korlátait és mennyire ez hatalmamban áll, aként vezessem a tárgyalásokat, hogy a képviselőház többségének akarata érvényesüljön. Onök alkotmányos jogukat gyakorolták, amidőn nézeteiknek törvényes formában kifejezést adtak, egyebekben pedig csak arra kérhetem önöket, hogy a törvényhozás döntését bizalommal várják és annak idején alkotmányos megnyugvással fogadják.

A küldöttség tagjait ezután a képviselőház karzatán helyezték el.

Künn a parlament előtt ezalatt nagy néptömeg tüntetett a katonai javaslatok ellen. A Ház előtt nagy rendőri készenlét volt a rend fenntartására.

Egyről-másról.

(Első. — Időjárás és parlamenti botrány — Ami örökké aktuális. — Csöndes farsang. — Augustus főhercegasszony. — Jókai ünneplése. — Kétmillióshagyaték)

Irtá: Fehér Jenő dr.

Budapest, február 21.

Bolondos idő jár mostanában. Egyszer meg-simogatja az embert a tavasz luválom, máskor meg orkászserű, hideg szélvész dühöng végig az utcákon. Ilyenkor arat az ujmódi betegség: az influenza. Bizonyára ez a kellemetlen baj fogta meg az *Egyről-másról* kedves csevegőjét, *Luz Terkát* is, akinek mindenhol szívesen láttott irását kell ma pótolnom gyöngye kontárkodással.

Azt beszélnek egyébként, hogy *Falb* megjósolta volt ezt a házfődeleket lesöprő, cudar időt. Nem tudom, igaz-e, de az az egy bizonyos, hogy legközelebb már egy újabb viharjós fogja felütni a fejét: a parlamenti viharok jövendő-lője. Mert hiába, a haladó kor igényei ezt is mihamar megfogják követelni. Egyelőre azonban jóslat nélkül folyik a parlamenti harc a katonai javaslatok miatt. Az ellenzék abstruáló hajlamai meg-megakasztják a tárgyalások folyását. Amde *Fejérváry* báró, a miniszter-tábornok, állja a zivatart, amely a feje fölött zug. Katonásan visszavág az élesebb támadásokra.

Egyébiránt a párbajjellenes mozgalomnak, amely ezt a középkori barbárságot ki akarja irtani, lesz a feladata, hogy a párbaj kérdését előbb-utóbb dülőre vigye. A párbajok legtöbbje manapság a parlamenti vitákból támad, a bálfiataliságnak hajdanta gyakori öszetűzése már ritkaság számban megy. A farsang jobbra vértelen, bár a hölgyek ma sem kevésbé szépek, mint voltak annakelőtte.

a szobámban. Gondolt-e valaha arra, hogy egy imádott lénynek a koponyáját a szobájában tartsa? Tudja-e mit jelent az ezen a meztelen csonton keresni a selymes haját, a gyönyörű mosolygást, a szelid szem szerelmes tekintetét? Ez eleinte maga az örület, később a viga-ztalódás és a bölcsesség ki nem apadt kutja. Amikor ezt a koponyát az asztalomra állítottam, azt hittem, hogy ezzel mindörökké magamhoz láncolom a feleségem emlékét, hogy soha más nőt nem fogok szeretni. De ha az ember sokáig nézi az ilyen koponyát, végül megszokja és kezdi olyan butornak nézni, mint a szekrényt, vagy az asztalt... Itt kezdődik a felejtés.

Ekkor ismerkedtem meg a második asszonnyal. Nem akarom hosszan részletezni a dolgot, elég az, hogy megszerettük egymást és boldogok voltunk. Az asszony nem volt szabad, a férje egyszer rájött a dologra és megölte. Így került a könyvespolcra a második koponya itt szépen az első mellé. A másodikkal ugyanazt a komédiát játszottam végig, a melyet az elsővel, oly szép volt elgondolnom, hogy a kettő közös, fogom gyöngédségemet megosztani, hogy a két koponya fogja hűségemet megőrizni. Ostobaság?

Mire a második koponyát is butornak minősítettem, már megint szerelmes voltam. Ezuttal a színeszömbö. De a halál — mintha csak külön ügye lett volna velem — ezt a harmadikat is hamar elrabolta. Ugyanazzal a kegyelettel vagy kegyetlenséggel, a melylyel a másik

két koponya, a harmadik is idekerült a könyvespolcra... De ez volt az utolsó, ezután babonás lettem...

A gróf egy kis szünetet tartott és láthatólag azon gyönyörködött, hogy én kényelmetlenül érzem magamat. A három koponya gunyos vigyorgással nézett rám a könyvespolcra, a hol pedig ebben a pillanatban olyan különös fehér fényel ragyogott, a hogy csak temetők fölött szokott...

— Babonás lettem — ismételte a gróf. Hogy mind a három szerelmem ilyen gyorsan, ilyen különösen meghalt, valami mélyebb, rejtelmesebb okát adtam a dolognak. Az a borzasztó gondolat fogamzott meg agyamban, hogy a koponyák vonzzák egymást, az első húzta ide a másodikat, a második a harmadikat... Ne nevéssen, igazán azt hittem, hogy a második nem halt volna meg, ha a feleségem koponyája nem lett volna mámoros éjszakáink tanuja. A harmadik pedig már mind a kettőt sértette... Ilyenformán nem mertem egy negyedikre gondolni, éreztem, hogy hogy ennek a három asszonynak a szerelme elég egy életre. Annál is inkább, mert a három asszony egyre kisértett álmaiban és visszakövetelte tőlem a fejét. Hol együtt jöttek, hol külön, kértek, könyörögtek, fenyegetőztek és átkot mondtak mindazokra, akiket az életben még szeretni fogok...

— Féltekenység a siron tul! — mondtam.

— Ki tudja? — kérdezte a gróf. De az-

óta beérem azzal, hogy itt ülök a három koponya előtt és szeretettel, szemrehányás nélkül gondolok az asszonyaikra...

— Es azóta nem szeretetl senkit?

— Nem, — felelte a gróf csöndesen. Azóta nem tudom, mi az szeretni, azóta nem értem, hogyan lehet szeretni!

A gróf fölkel én pedig elbucsztam tőle. A különös történet kissé fölízgatott és a gyönyörű éjszaka lecsábított a kertbe. A hold itt kinn sokkal szelidebb volt. Letéptem egy orgonagát és hosszasan szivtam be a fiatalág illatát. Olyan jól esett a temetőszag után. A lugasba alig nézett be a hold, de azért elég világos volt ahhoz, hogy a szivaromnak a füstjét lássam. Csöndesen ültem és a szomorú grófra gondoltam, a kastélyban már csak egyetlen földszintes ablak volt világos, az övé...

A koponyák előtt ül — mondtam magamban — három szeretett nő koponyája előtt.

Hirtelen könnyű lépések nesztét hallottam és egy karcsu magas leányalak suhant el melletttem, anélkül, hogy észrevettt volna. A leány — ráismertem, a kertész leánya volt, szép barna leány — a kert kanyaró ösvényein a kastélynak tartott. A hold világosságában jól láttam, ahogy megállt a gróf ablaka alatt. Az ablak ebben a percben elsötétült, de a hold annál nagyobb hévvel tüzőtt oda. A leány egy macskaügyességével mászott be...

Másnap hazautaztam.

Az idei farsang második felét kissé megrontotta a királyi házban bekövetkezett gyász eset. *Erzsébet* főhercegnő halála ugyanis megcáfolta a körünkben időző *Augusztá* főhercegnő asszonyt, hogy egyik-másik bálon megjelenjen. Mar pedig, hiába, a mi közönségünk szereti az előkelő lady patronesseket. No, hogy *Augusztá* főhercegnőt már megszerette, azon dicsőn mit csudálni. Megfordul ő ma már mindenütt, ahol jótékony és kulturális célokról van szó. Délcég férje oldalán többször ellátogat a Nemzeti Színházba, a hol szemlétomást jól érzi magát.

Hazánk első szinpadán különben tegnap lelkes, nagy ünneplés folyt le. A hetvennyolc éves *Jókai* tiszteletére előadták az *Aranyembert*, s ez alkalomból nem késett a közönség, hogy újból rajongó szeretetének adjon kifejezést a költőkirály iránt. Eljenzett, tapsolt, virágokkal halmozta el az agg költőt, aki nemzetére annyi dicsőséget árasztott. A jó Isten még sokáig tartsa meg őt nekünk, mert annyi kincscsel ajándékozott meg bennünket, amennyi szinte tulsok egy emberéletre, s minden ünneplés, minden hála kevés érte.

Halála után ajándékozta meg hazáját *Wechselmann* Ignác egy fejedelmi adománnyal, munkás életének gyümölcseivel. Két millió koronát hagyott szegényeknek és ügyefogyottaknak s adományával sok szenvedésnek fog gátat vetni. Valamennyinek nem, mert a nyomor nagy s a szegények oly sokan vannak...

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Egyenlőség asztaltársaság holnap, vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok megjelenését ez uton is kéri az elnökség.

Sándor király nyilatkozik.

(Szerbia békepolitikája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

A bécsi újságíróknak különös kedvtelésük az, hogy Szerbia ifjú királyát, *Sándort* meginterjúvolják. És *Sándor* király szívesen áll oda kandi újságíró ceruzája elé és mond néha olyan tapintatlan dolgokat, hogy van dolga a szerb diplomáciának helyrehozni királyuk elszólását. Talán ezért is szeretik a bécsi újságírók a szerbek királyát meginterjúvolni, mert hiszen a germán sajtó régtől fogva operettkirálynak tekintti *Sándort*, akivel a bécsi újságíró néha-néha szívesen áll szóba.

Most a macedón kérdésben szólaltata meg *Sándor* királyt a *Neue Freie Presse* és *Sándor* király mondott is a bécsi lap munkatársának egyetmást, ezuttal elég józanul ítélve meg Szerbia szerepét a macedón kérdésben. A szerb király nyilatkozata körülbelül ez:

Ha a nagyhatalmak politikája Macedóniának keresztények által lakott részein a jelenlegi állapotokat üdvösen reformálja, azt a politikát csak üdvözölni lehet. Csak azon feltétel alatt azonban, ha Törökország állami integritása megóvatik. Természetes, hogy a reformmozgalomnak nemcsak Macedóniára, hanem különösen Ó-Szerbiára kell kiterjednie. Különben nem is helyes a Macedónia elnevezés. Az idők folyamán ezt a nevet mindig nagyobb és nagyobb területre terjesztették ki, mert bizonyos aspirációknak érdekében állott az Ó-Szerbia elnevezést végkép eltávolítani.

A mi a reformok terjedelmét illeti, azoknak csak a szerb részről ismételtelen felállított határokon belül volna szabad mozogniok. Mindenekelőtt lehetővé kellene tenni a nem mohamedán néptörzseknek a mohamedánokkal való polgári egyenjogúsítását, továbbá a nem mohamedánoknak a közigazgatásban és a törvénykezésben való részvételét; meg kellene szüntetni akármi áron az adószedésnél mutatkozó égbekiáltó visszaéléseket s az adókövetés rendszerét alaposan kellene átformálni. Mind

olyan követelések, melyeket a hatalmak reformtörekvéseivel és a törökök állampolitikájával jól össze lehet egyeztetni.

Arra a kérdésre, hogy Szerbiában mit tartanak a Macedóniának esetleg biztosítandó autonómiáról, azt mondotta egész határozottsággal *Sándor* király, hogy ez volna a legrosszabb megoldás. Ez az autonómia nincs megokolva sem a történelem, sem a jelen társadalmi vagy politikai viszonyai által. Törökország egy autonóm Macedóniában állami integritása elleni merényletet látna. Ez új állam volna, melyben már megalakulásakor egymás haját ráncigálnák a különféle nemzetek.

Az irodalmi szakosztály fölhívása

(Kérelem a közönséghez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az aradi *Kölcssey-Egyesület* irodalmi szakosztálya hívó szóval fordul Arad város és Arad vármegye közönségéhez. Több jogcíme van arra, hogy a *Kölcssey-Egyesület* részére a közönség támogatását kérje. A legaktuálisabb jogcím az egyesület azon vállalkozása, amelylyel ép az irodalmi szakosztály megalakításával, Arad város és a vármegye irodalmi életének föllendítésére, fejlesztésére módokat keres. A *Kölcssey-Egyesület* támogatásával a közönség immár nem csupán kulturmisszióknak lesz a részese, de az irodalompartolást is gyakorolja, a mely ma már annak, aki toheti, kötelességévé vált.

Ezzel az ajánlással adjuk közre a fölhívást, a melyet az irodalmi szakosztály intéz a közönséghez az alábbiakban:

Aradváros és Aradvármegye művelt közönségéhez!

Ezelőtt huszonkét esztendővel oly céllal alakult az *Aradi Kölcssey egyesület*, hogy Aradon és a megyében az irodalmat ápolja, a közművelődés ügyét előbbre vigye. A hazafiság és a nemzeti eszmények iránti lelkesedés hatotta át mindenkor ezen egyesületet, mely a multban több irányu munkásságot fejtett ki, igazolásul annak, hogy a társadalmi erőnek oly egyesülésére, minő a *Kölcssey-egyesület*, szükség van.

E munkásság irányait és eredményeit — azt hisszük — nem kell részleteznünk. Ismeretesek azok a m. t. közönség előtt s így meglehetősen annak jelzésével, hogy az aradi *Kölcssey egyesület* legújabbban az irodalmi munkásság intenzívebb kifejezése által kívánja az eddiginél fokozottabb tevékenységgel szolgálni azt a fontos nemzeti és kulturális érdeket, melyet zászlajára írt.

Eddig fennállott közművelődési bizottságát szélesebb keretű, önálló működési körű *irodalmi szakosztálylyá* szervezte át oly célból, hogy a kebelében munkálkodó intellektuális erők tömörítése révén a hazai és helyi irodalmat művelje, ápolja és terjessze, tért nyisson az irodalmi és az irodalommal kapcsolatos kérdések vitatásának, irodalmilag feldolgoztassa Aradváros és Aradvármegye történeti és közművelődési adalékait, ápolja irodalmi jelesein emléket és ébren tartsa a nemzeti közszellemet.

Az egyesület ezen újjászervezett irodalmi szakosztálya nyilvános felolvasó üléseket fog rendezni az egyesületi tagok számára; évnegyedenként irodalmi folyóiratot ad ki, mely tagilletményül szolgál a *Kölcssey-egyesület* tagjainak, irodalmi pályadíjakat tűz ki, a vármegye nagyobb helyeire vándorgyűlésekkel és felolvasásokkal kapcsolatos kirándulásokat rendez stb. stb.

Az egyesület ezen fokozottabb tevékenységéhez kérjük ezennel városunk és megyénk hazafias, művelt közönségének a támogatását. Abban a meggyőződésben, hogy a közönség — miként huszonkét éven keresztül volt — jelenleg is át van hatva egy aradi irodalmi és kulturális egyesület létének szükségességétől, kérjük a t. közönség minden egyes tagját arra, hogy lépjen be a *Kölcssey egyesület* kötelékébe.

A négy korona évi tagsági díj oly csekély, hogy azt joggal merjük kérni, mint anyagi eszközét annak a nagy horderejű munkásságnak, melyet az újon alakított irodalmi szakosztály segélyével a Köl-

csey-egyesület kifejtene kíván. Annál inkább kérhetjük ezt, mert ezen csekély évi járuléknak teljes ellenértékét fogjuk nyújtani. A *Kölcssey egyesület* tagjai ugyanis díjtalanul vesznek részt az egyesület által rendezendő felolvasásokon és ingyen kapják az évnegyedes folyóiratot, mely a tagok irodalmi munkásságának eredményein kívül az egyesület kincsesháza, a szabadságharcis ereklyék országos múzeumának történelmi becsü okiratait is ismerteti; illetve közölni fogja időszakonként.

Miután az irodalmi szakosztály első nyilvános ülését már a jövő hó első felében megtartja, hogy az arra való belépéshez szükséges agsági igazolványt ki lehessen állítani, tisztelettel kérjük a mélyen tisztelt közönség azon részét, amely eddig nem volt tagja a *Kölcssey egyesületnek*, hogy belépési iránti nyilatkozatát *március hó 8 áig* az aradi *Kölcssey egyesület* elnöksége címén beküldeni szíveskedjék.

Nagy és nehéz az a feladat, amelyre vállalkoztunk a közönség érdekében, a közönség javára. Csak úgy oldhatjuk azt meg, ha a közönség magáévá teszi törekvéseinket s annak visszhangját megadja azáltal, hogy támogatásával körénk csoportosul. Bizunk benne, hogy e visszhang erős, a támogatás az egyesületnek hatalmas megszaporodása folytán erős lesz és mi ezáltal felbuzdítva, legjobb erőnkkel, lelkiünk összes hazafias érzületével fogjuk szolgálhatni városunk és megyénk művelődésének ügyét az irodalom legnemesebb eszközeivel.

Aradon, 1903. évi február hó 20 án.

Az aradi *Kölcssey-egyesület* irodalmi szakosztálya:

Edvi Illés László,
alelnök.

Dr. Somogyi Gyula,
alelnök.

Faragó Rezső,
titkár.

Az aradi püspök programja.

(A választás és a pártok. — Az egyház és a haza szolgálata. — Vadházasság a románok közt. — Népoktatási viszonyok. — Béka és szeretet.)

Arad, február 21.

Papp Ignác János, az aradi gör. kel. román egyházmegye új püspöke tudvalegleg Budapesten tartózkodik, ahol bemutatkozott *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszternél, azután pedig *Szell* Kálmán miniszterelnöknél tiszteletgett. Az aradi görög keleti püspökválasztás — írja mai számában a *B. H.* — előzményeinél fogva kétségen kívül egyike volt a hazai görög keleti román egyház éltében a legfontosabb egyház-kormányzati, sőt *egyházpolitikai mozzanatnak* is, de tisztán a magyar nemzeti politika szempontjából sem közömbös, hogy a legintelligensebb s egyuttal legvagyonosabb görög keleti román egyházmegye püspöki székén minő gondolkozású és értelmű férfiú fog ülni? A *B. H.* tudósítója fölkereste az új püspököt *Vadászkürt* szállóbeli lakásán, hogy a vele folytatandó beszélgetés alapján tájékozást szerezzen ama szempontokról, melyek az új püspököt egyházmegyéje kormányzásában vezetni fogják. A püspök a tudósítót, mint régi aradi ismerőst, a legnagyobb szíveséggel és előzékenységgel fogadta, a következő nyilatkozatokat tette.

„Harmincnégy év óta vagyok különböző minőségben és hatáskörrel egyházmegyei szolgálatban. Ez idő alatt egyébre sohasem törekedtem, minthogy megfelelek ama bizalomnak, a melyet azok nyeltek belém, akik az illető pozícióra állítottak, s hogy legjobb tudomásom szerint teljesíthessem mindazokat a kötelességeket, amelyek állásommal együtt jártak. Azt hiszem, hogy ez, amennyiben tehetségemtől kitelt, sikerült is nekem. Az ellentéteket sohasem kerestem sehol és semmiben s ennek következtében összeütközésbe sem jutottam soha sem hatóságokkal, sem személyekkel. A püspökséget nem kerestem, e magas méltóságra sohasem vágyakoztam. Most azonban, hogy egyházmegyéim bizalmát belém helyezte, igyekezni fogok annak legjobb tudomásom szerint megfelelni. Én soha pártok embere nem voltam és megválasztásomat sem úgy tekintem, mint egy párt diadalát, hanem mint egyházmegyéim színdusának belém helyezett bizalmát.“

Hogy minő programot fogok követni, mint püspök, azt kifejtettem abban a beszédemben, amelyet megválasztásomkor mondtam. Szolgálni fogom hazámat és egyházamat teljes hűséggel és őszinte odaadással. Azt hiszem, hogy amint az állam el nem érheti a maga nagy és nemes céljait a létező egyházak közreműködése nélkül, úgy az egyházak, sem kereshetik a maguk érdekeinek kielégítését az állami szempontok mellőzésében, vagy az állam iránt való ellentétek föllállításában. Hiszem és meg vagyok győződve, hogy *egyházamat úgy szolgálhatom a legsikeresebben, ha a hazát is szolgálom.* A két kötelesség között ellentétet nem ismerek s azt akarom, hogy mások se ismerjenek.

„A mi magát az egyház kormányzását illeti, semmiféle pártpolitikai szempontok sohasem fognak vezetni, hanem a tisztán vallás-erkölcsi elvek és célok. Kötelességemnek ismerem, népünk erkölcsi állapotát a lehetőleg megjavítani. Csak a *vadházasságokra* akarok rámutatni. On tudja, hogy ez a baj mennyire el van terjedve a mi népünk között. Itt orvoslóan föllépni az egyház kötelessége, de az állami hatalom és a hatóságok közreműködése nélkül egymagában keveset tehet. Ha az egyház maga és az állam között az ellentéteket és nem az egyesítő mozzanatokat keresi, akkor ezt a bajt nem orvosolhatja. A kettőnek kezét kell fognia a baj ellen való munkában.”

„Ismeretes ön előtt, hogy népoktatási viszonyaink sem kielégítőek. Rajta leszek, hogy egyházunk a maga autonóm körében minden eszközt alkalmazasba vegyen, amivel segíteni lehet. Ha eszközeink nem lesznek elégségesek, *igénybe fogjuk venni az állam segítségét is.* — Látja uram, így találkozik az egyház jól felfogott érdeke az államéval. Az ellentétek felállítása a gyengeség okozója, az egyesítő szempontok keresése és megtalálása pedig az erő forrása. Népünk gazdasági helyzete is lejtőre jutott. Az egyház kötelessége a nép segítségére menni. De teheti-e ezt az állammal való harmónia nélkül? Ezek és ezekhez hasonlóak ama föladvatok, amelyeknek megoldása előttünk áll és én hiszem, hogy egyházmegyém minden hívét e célokra egyesíthetem a békében és a szeretetben. Ennyi mindaz, amit programomról mondhatok. Ne tartsa ezt kevésnek, mert emberi erőnek ez is sok. Ha ebből valamit megvalósíthatok, azt sem a magam érdemének fogom tulajdonítani, hanem az Isten megmérhetetlen kegyelmességének.”

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Nőemancipáció, bohózat.
Este: Monna Vanna, dráma. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Kis fészek, bohózat. (Páros bérlet.)
Kedd: Kis fészek, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Lohengrin, opera. (Páros bérlet.)

Lohengrin.

— A pesti sajtó az aradi előadásról. —

Az aradi színház nagy vállalkozásáról, a *Lohengrin* előadásáról, a mai budapesti lapok is körülmenyesen megemlékeznek. A *P. N.* kimerítő telefon tudósítást közöl róla, melyben a legnagyobb elismeréssel adózik *Zilahy Gyulának* és társulatának. Az érdekes bírálat így kezdődik:

Unnepe volt ma Arad városának, olyan ünnepe, amely bizonyára fordulót jelent a magyar színház egész történetében. A Nemzeti Színházban előadták a „Lohengrin“-t, Wagner nagyszabású operáját, még pedig teljes sikerrel, anyagival és művészivel egyaránt. Eddig-éle az volt az általános nézet, hogy a vidéki opera megteremtése lehetetlen, mert csupa kis szabású operából, egyfelvonásosból értékes műsort egybeállítani nem lehet. Hisz az igazi operának elengedhetetlen kelléke a nagy tömeg: a nagy zenekar, nagy énekar, nagy statisztaszereg, drága és sok díszlet, szóval olyan színházi apparátus, amilyent vidéki színház még a legjobb viszonyok között sem bír el. Nos, a mai előadással *Zilahy Gyula*, az aradi Nemzeti Színház igazgatója megdöntötte ezt a felfogást és bebizonyította, hogy jó vidéki társulat teljesen a maga erejével tisztességes szép előadásban és teljes hatással adhat elő

nemcsak kisebb igényű operákat, de olyan nagy szabású műveket is, milyen a Wagner „Lohengrin“-je.

A bírálat ezek után méltatja az egyes szereplőket. *Orbán Árpádról*, a zseniális karmesterről emlékezik meg. A dicséret legnagyobb hangján szól *Zilahy-Singhoffer Vilma* asszony, *Bejczy György*, *B. Szabó József*, *B. Répássy Gusztó* asszony, *Békéssy Gyula*, kórusok s az „Aradi Dalegyesület“ énekeről, nemkülönben a rendezőről, *Polgár Sándorról*. Tudósítását így végzi:

A „Lohengrin“ első vidéki előadását, a vidéki színházban szinte páratlanul álló nagy vállalkozást tehát teljes és valóban megérdemelt siker koronázta. A példaadás megtörtént, az uttörő kísérlet sikerült s lehetetlen, hogy a nagyobb vidéki színházak ne kövessék *Zilahy* igazgató derék utmutatását.

Molnár Géza dr. az orsz. m. kir. zeneakadémián magyar zeneelmélet tanára, a következő meleghangú üdvözlő levelet intézte ma *Zilahy* igazgatóhoz:

Nagyon tisztelt igazgató és művész ur! Üdvözölöm a gyönyörű gondolatot és tettet! Mindenki, aki ügyet vet, ennek az országnak művészi közéletére, hálás lesz Önnek, a miért a nyugati zene ujjáteremtőjének, egyik legforróbb szavú alkotását hozzáférhetővé teszi a vidék értelmisége számára is. Ön mint első valószínű meg ezt az eszmét, jelentékeny tényezője lett a magyar művészet megnemesítésének, arasson vele tiszta, meleg örömet, hisz a tisztelettel amugy is meg fogja érte kapni.

* **Uj opera.** Ma volt a fővárosban a *Moharóza* című opera bemutatója. Mint tudósítónk sürgönyzi, a premier igen szép sikerrel végződött. *Hubay Jenő* zeneszerzőt és *Rothhauser Miksát*, a szöveg íróját, a felvonások végén sokszor kitapsoltak.

* **A kis fészek.** Hétfőn kerül színre *Berr, Dehère* és *Guillemand* szellemes bohózata *A kis fészek* melynek ismertetését alább közöljük. A szerzők a darab cselekményének magyát a katonai törvényből vették. Négy napi áristom jár ki ugyanis annak a tartalékosnak, a ki nem adja be idején a maga könyvecskéjét a csendőrséghez. Raverdy ügyvéd (*Zilahy*) bár rendben van a dolga a csendőrséggel azt akarja elbitetni a feleségével, hogy elmulasztotta a jelentkezést és ezért becsukják. Két álcsendőrt bérel fel, hogy vigyék el hazulról, hogy azután kedvére kilumponhassa magát. Dubisot orvos (*B. Szabó*) a ki szereti Raverdy feleségét *Antoinettet* (*Almássy Lola*) megtudja Raverdy cselét és elárulja azt az asszonynak. Igen ám, de igazi csendőrök érkeznek Dubisotért, a ki ugyan egy házban lakik Raverdyvel. Minthogy pedig Raverdy a rendesen külföldön utazó Dubisot másik, titkos, legénylakásán a Dubisot neve alatt randevuzni szokott egy hölgygyel, meglesik a mint meg is esik, hogy Dubisot helyett Raverdyt fogták el. *Antoinette*, Raverdy felesége, a szemet szemért elvénél fogva boszút akar állani. Dubisot már-már diadalmaskodik, de mikor *Antoinette* megtudja, hogy férjét igazán elfogták, nem hisz Dubisot árulkodásának és szalad a kaszányába. Ott faggatják az alatt Raverdyt, a ki persze tiltakozik az elfogatás ellen. Amikor azonban megjelenik a felesége, nem meri tagadni, hogy megérdemli az áristomot. Növeli a bonyodalmat hogy Raverdy hölgyéről, *Fernanderól* (*Gazdy Aranka*) kitűnik, hogy ez *Ronquet* csendőrkapitány (*Ternyei*) felesége, aki válni akar az urától. Dubisot mindenképen le akarja leplezni Raverdyt és önként jelentkezik, de csakhamar megtudja, hogy a maga legénylakásán, a „Kis fészek“-ben nagy boldogság várja. Oda akar rohanni, de már letartóztaták és csak csellel szabadul. A harmadik felvonás színhelye a „Kis fészek“ a hol vidám bonyodalom tetőpontját éri el, de végre mindegyik férj sértetlenül megkapja a feleségét és az intrikus Dubisot felsül.

* **Lindh Marcellának** jövő vasárnap március hó 1-én Aradon megtartandó hangverseny műsora a következő:

1) *Dienzl Oszkár*, zongorajátéka 2) a) *Schubert* Szerelmi hir, b) *Tschaikovszki*, Miert, c) *Dvorak*. Az anya. d) *Chopin*, Leánykivánság. e) *Mendelssohn*. A dalnok szárnyain. 3) *Dienzl Oszkár* zongorajátéka 4) a) *Villanelle*. b) *Esteban Marti*, Bercense. 5) Nép dalok: Magyar, svéd, hollandi, spanyol és skót. Jegyek kaphatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

Mangra és a volt nemzeti párt.

(Mangra bizonyít.)

Arad, február 21.

Mangra Vazul és a volt nemzeti párt között fölmerült affér mindjobban bonyolódik. Tegnap *Urbán Iván* főispán nyilatkozott ez ügyben, ma pedig *Mangra Vazul* igyekszik dokumentumokkal bizonyítani a maga igazát.

A „Nagyvárad“ ez ügyben a következőket hezza:

„Az aradi főispán nyilatkozata nagyon meglepte *Mangra Vazult*, aki *Urbán Iván* na szemben tudósítónk előtt dokumentumokat mutatott föl, amelyek igazolják, hogy 1884-ben paktum jött létre az egykor *Apponyi Albert* gróf vezérlete alatt álló nemzeti párt és az aradmegyei románság között. E paktum, melynek megteremtésében a nemzeti párt akkori vezéreinek természetesen eminens része volt, arra vonatkozott, hogy a vármegye három kerületében román nemzetiségi képviselőket választanak, ha a többi kerületek román választói a magyar ellenzéki pártok jelöltjeire szavaznak. Evégből *Mangra Vazul* felhívást küldött a román választókhoz, akiknek tudomására hozza az alku feltételeit. Ennek a felhívásnak egy része magyar fordításban így hangzik:

Az aradmegyei román választóközönséghez. (Catra alegatoriil romani din comitatul Aradului.)

A felhívás felemlíti, hogy a három tagu bizottság érintkezésbe lépett a megyei mérsékelt ellenzéki párt bizottságával és vezéréivel. — a kiktől azt a feleletet nyerték, hogy szívesen látják a románokat soraik közt a jelenlegi kormány ellen akcióban és teljesen érintetlenül hagyván a román nemzeti párt programját s a pártjukkal való fuziót sem kívánva. — ők küzdeni fognak a törvényes és erkölcsös eszközökkel azon célból, hogy három kerületben ellenzéki román nemzetiségi párti képviselő legyenek megválasztva, — viszonzásul azt követelvény, — hogy a románok a megye többi kerületeiben a magyar ellenzéki pártok jelöltjeire szavazzanak.

Stanescu Imre Vazul a következő indítványt terjesztette elő. A bekövetkező országgyűlési képviselő választásokkal szemben a bizottság azon elvi határozatot hozza, — hogy már most megkezdje a küzdelmet ellenzéki programmal a jelenlegi kormány ellen, erkölcsi feladatául tűzven ki, hogy mindazon kerületekben, a melyekben a román nemzetiségi párt jelölni nem fog, a magyar ellenzéki pártok jelöltjeit fogja támogatni.

Ezzel szemben *Beles János* azt indítványozta, hogy a román nemzetiségi párt, programjának épségben tartása mellett lépjen be a kormánypartba s ezen az alapon eszközölje a jelöléseket. Szavazásra bocsájtván a kérdés, a bizottság 11 szavazattal 5 ellenében (ketten nem szavaztak) elfogadta a *Stanescu* indítványát. Ezek után csakis az lehet a kötelességünk, hogy a nemzeti szolidaritás zászlója alá sorakozzunk és gyakoroljuk legszenlebb jogunkat a választói jogot, — és érdekeinknek megfelelőleg *Jószáshely*, *Borosjenő* és *Radna* alapító kerületekben a román nem-

zetiségi párt, a többi kerületekben pedig a mérsekelt ellenzék jelöltjei mellé sorakozunk.

Arad, 1884. május 31-én, Philimon Miklós, Stanescu Imre Vazul, Telescu György, dr. Papp János, dr. Magdu Döme, Campián János, Venter Gerő, Moldován János, Trutia Pál, Suciú Aurél, Mangra Vazul, bizottsági jegyző.

Mangra Vazul kijelentette a „N—d” munkatársának, hogy ezt a felhívást ő szerkesztette. Hogy állításai valók, hivatkozik *Nachnébel* Odön aradi ügyvédre, s *Gáll Jenő* volt orsz. képviselőre, akit e paktum alapján választott meg Pécskán Károlyi Tibor gróffal szemben. Mangra különben maga is fellépett ez alapon Józshelyen, ahol *Almay* alicsili földbirtokos, a főispán rokona volt pártjának leg-hívebb támogatója.

MULATSÁGOK

Farsangi naptár:

Február 22. A beéli olvasókör műkedvelői előadással egybekötött táncestélye. — A gyoroki önkéntes tűzoltóegylet táncvigalma (Nagyvendéglő). — A radnai iparos-iffjak műkedvelői előadással egybekötött táncmulatsága (Magyar korona). — Alarcos bohém estély este 8 órakor (Fehér Kereszt). — A mária radnai polgárság táncvigalma (Faller-vendéglő). — A Somogyi-féle felsőbb leányiskola táncvizsgája (Polgári finiskola).

Február 28. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület teltés estélye.

(=) Az aradi iparos-iffjak ma este a Kassvendéglőben farsangi mulatságot rendeztek, melyen annyian vettek részt, hogy a közönség alig fért el a termekben. A kitűnően sikerült táncvigalmon a következő hölgyek jelentek meg:

Asszonyok: Hauser Gusztávné, öz. Ruppert Györgyné, Molnár Lajosné, öz. Nieder Péterné, öz. Jamicsék Istvánné, Hammer Jánosné, Walis Józsefné, Gattermayer Ernőné, Katona Lajosné, Tarnóczy Zsigmondné, Kocsik Pálné, Uimann Lajosné, Horváth Andrásné, Schulik Jakabné, Klemm Ferencné, Zahvanyik Jánosné, Orosz Jánosné, Felföldi Mártonné, Joki Henrikné, Kovács Imréné, Lannacker Károlyné, Stéger Istvánné, Békésy Ferencné, Prinszter Péterné, Standinger Keresztélyné, Merinka Jánosné, Stojka Györgyné, Hubert Jánosné, Mirere Antalné, Jankovits Györgyné, Vimer Imréné, Majkari Károlyné, Tautner Ferencné, Krisán Istvánné, Balog Péterné, Cseke Ferencné, Dandi Mihályné, Rezar N. né, öz. Merfy N. né, öz. Remes Nándorné, Dobos Jánosné, öz. Hafer Mihályné, öz. Vrozár Károlyné, öz. Almási Imréné, Jasek Mátásné, Szobota Nándorné, öz. Csongovics Györgyné, öz. Leman Vilmosné, Szányi Jánosné, Knöbl Ferencné, Kolman Ferencné, Kis Gáborné, Malik Jánosné, Domsitz Jánosné, Stefan Jánosné, Rádai Jánosné, Katona Lajosné, öz. Pende Sándorné, Szuperics Antalné, Csóti Nándorné, Schulik Jakabné, Korasz Lajosné, Zimmermann Jánosné, Julák Jánosné, Pogány Sándorné, Heder Andrásné, Orosz Jánosné, Czakó Lajosné, Jockl Henrikné, Langeker Jánosné, Kvukovács Jánosné, Kovács Ferencné, Nikics Jánosné, öz. Hegedüs Mihályné, Peto Imréné, Téger Józsefné, Szekeres Lajosné, Alt Ferencné, öz. Jakoblovics Sándorné, Duka Jánosné, Poszmayer Péterné, Majkert Jánosné, Szelenszky Józsefné, Merp Antalné, Szablonzski Gusztávné, Hubert Antalné, öz. Sándor Józsefné, Bauer Béláné.

Leányok: Hamis nővérek. Ruppert Mariska, Molnár Ilona, Nieder Erzsike, Jancsek Jusztika, Hammer Mariska, Wolis Irénke, Gattermayer Gizike, Katona Teréz, Tarocsi Mariska, Kotsis Juliska, Uimann nővérek, Horváth nővérek, Jetulik nővérek, Zachranyik nővérek, Csósz nővérek, Felföldi Rozsika, Joki Annus, Kovács Vilma, Landersics Margit, Mayer Stefike, Bekcsy Gizike, Prinszter nővérek, Staudinger nővérek, Mernike nővérek, Stojka nővérek, Hubert Teréz, Mizeere Annuska, Jankovits Mitka, Tauber Etelka, Kurcz Katicza, Menyhart Ilonka, Tautner Margit, Krisán Katicza, Balogh nőv., Cseke nővérek, Dandi Rozsika, Berán Rozsika, Merfi Rozsika, Bronck Mariska, Körös Janka, Tenner Mariska, Batos Mariska, Zimerman Emma, Zoldi Mariska, Pogonyi Mariska, Heder Mariska, Orosz nőv., Langeker Margit, Krukovecz Mariska, Verik Veronka, Nikics nővérek, Hegedüs Annuska, Hibler Mariska, Varga Erzsike, Román Ilonka, Téger Mancsi, Alt Etelka, Pusek Juliska, Duka Rozsika, Poszmayer

Mariska, Tautner nővérek, Szilágyi Juliska, Szelenszky Stefánia, Hirsch Anna, Merfi Rozsika, Szablonzski Erzsike, Labsányi Lujzika, Jancsek Gusztika, Hafer nővérek, Vrozár Hermína, Almási Erzsike, Jasek Vilma, Csongovics Zsófika, Seiman Mariska, Szányi Anuska, Knöbl nővérek, Kolman Katica, Kis Etelka, Malik Mariska, Domsitz Reginka, Stefan Erzsébet, Rádai Mariska, Katona Mariska, Pende Juliska, Nagy nővérek, Szuperics Gizella, Csóti Mariska, Schulik nővérek, Krasz Mariska, Hubert Ilonka, Sándor Etelka, Bauer Paula.

(=) Az aradi sütőegedek asztaltársasága fényesen sikerült táncvigalmat rendezett a Salacz-utcai üvegpavillon hílységében világposta szavaltat, konfetti-csata és dijkioszással egybekötve. Az értékes díjat Fényes Teréznek ítélte oda a bizottság, mert a legtöbb levelezőlapot gyűjtötte. Az első négyest 26 pár táncolta. A jelenvolt hölgyek névsora ez:

Leányok: Reholcz Katica, Kovács Helén, Pollák Katica, Farkas Irén, Farkas Rezsín, Fényes Teresike, Fényes Mariska, Fényes Sárka, Martinics Emília, Farkas Veronka, Bércz Katica, Vince Ilonka, Pintér Etelka, Magyarosi Mariska, Barcza Zsuzsika, Rousz Ilonka, Edes Mariska, Pataki Juliska, Boros Jusztika stb.

Asszonyok: Adám Miklósné, Neizzer Ferencné, Péter Józsefné, Pollák Jánosné, Szébergerné, Tribl Mihályné, Kozma Istvánné, Recski Pálné, Rousz Györgyné, Farkasné, Fényes Jánosné stb.

Felülfizettek: Kristyóry János 5 kor., öz. Richter Jánosné 5 kor., Balvay Aladar 3 kor., Nemzetközi szocialdemokratapárt 2 kor. 40 fillér, Jek György, Szabó Ilonka, Kottila Ferenc, Kottila József 2—2 kor., Leher János, Sándor és Iván 1:40—1:40 kor., Bah János 1:20 kor., Knitzky Károly, Korní Odön, Ditrh Jakab (Déva), Virozán János (Déva) 1—1 kor., Fleiszig Sámuel, Reich Dávid, Rozen-czevig Mihály 1—1 kor., Turnusz Károly 90 fillér, Péter József 80 fillér, Tribl Mihály 80 fillér, Péter Lajos, Biró Károly, Liszt János 40—40 fillér, Gáliz András, Venczel László 20—20 fillér. A felülfizetőknek ezután is köszönetet mond a rendező bizottság.

(=) A világosi vörös-kereszt egylet február hó 12-én tartott táncmulatsága atkalmából felülfizettek még. Molnár Jakab 2 kor., Werner Miklós dr 2 kor., Radulovits Gergely 2 kor.

Férfi-estély.

(A hét eseményei.)

Izgatottak a kedélyek

Aradon már hetek óta;

Elmúlt bar, ámde mégis

Róla zeng a szó, a nótá.

Kávé mellett zsúr szalóban,

Más beszéd tárgy jól sem esne;

Csak ez egy: hogy fenn a Lloydban

Mi történt csütörtök este?

Mind olyan az asszony-népség

Akár ifjú, akár régi,

Arra fáj a szive, leike,

Amit nem kell tudni néki,

Arra eped, vágyik amit

Megérteni ugyse tudna,

Es amit ha megértene,

Boutonjáig elpirulna.

Hogy mi történt fenn a Lloydban?

Száz lakattal meg van óva,

Versbe szedni gyöngö volna

Boccacció, Casanova.

Ilyenről csak úgy száll ihlet,

Ha a Múzsá be van rúgva,

E thémáról négyszem között

Lehet szó csak sugva, bűgva.

Volt ott ének, cifra kankán,

Ami jó a szemnek, fülnék,

Papucshősök, házi trollik

Zaftos élcen lelkesülnek.

Szindarab, sok pajkos nótá,

Sanzonett felhős ruhába,

Mulatni, haj, csak a Lloyd tud,

Mindhiába . . . mindhiába!

Ranschburgot Párisba hívják,

A Foliesbe imitálni;

Carolust a Ronacherbe

Fogják majd meginvitálni;

Szemlakyt Londonba csalják,

Ott mulattat ezret, százat;

Mittlert föl az Operához,

Hadd rendezzen egy telt házat.

Wiener doktor Berlinbe megy

Kincsre váltani a hangot;

Deutsch Sándor Schlaraffiában

Nyer főintendánsi rangot.

Basch Simonra, Stein Zsigára

Csikagóban reflektálnak;

Weil indszellért elszólítják

Kinába rendőr-királynak.

Mi marad akkor minékünk,

S mi a szép aradi nőknék,

Ha ezek a minta férfik

Idegenbe elszegődnek?

Sok humornak, sok gyönyörnek

Leszen ez majd gyászos veszte.

Jóhet kedélyt reperálni

Helyettük — egy női-este.

Igen, igen női-este,

Erre vágyunk, ezért égünk;

Az se lenne baj, ha netán

Nem lehetne nyitva nekünk.

Mert ahogy a pajkos műsört

A né, B-né sorra venné,

Másnap reggel Z né, X né

Városszerte elfecsegné.

TANÜGY.

Jelentés az iskolákról.

— Arad tanügye a múlt évben. —

Arad, február 21.

Most tette közzé *Müllig* József iskolafelügyelő a városi iskolaszék működéséről, s községi iskolák tanügyi állapotáról szóló 1901/1902 évi jelentését.

A jelentés részletesen szól a beiratásokról személyi ügyekről, s itt hosszasan emlékezik meg, *Salac* Gyulának az iskolaszéki elnökségtől történt megváltásáról.

Az iskolák költségelőirányzata 1902. évre 206,846 koronában állapított meg Ezen kiadás részbeni fedezésére bevételként előirányozva lett állami segély címen 8500 korona és a különféle bevételekből várható 5040 korona, vagyis összesen 18540 korona, melyet levonva az évi kiadásból, maradt még a városi községi adóból fedezendő 193,306 korona, mely a város községe ez évi köz költségének 12,99 %-át teszi. Az 1901. évi kiadások összege a város köz költségének 13,34 %-át vette igénybe, ebből látható tehát, hogy az 1902. évre előirányzott községi iskolai és ovodai kiadások összege a város évi kiadásaihoz arányitva a jelen évben már 0,35%-kal csökkent. A tanulók segélyezése, az ovoda ügy teszik még a főbb fejezeteket. Az egészségi viszonyok igen kedvezők voltak. Az iskolai mulasztások jelentékenyen apadtak az előző évekhez képest. Nevezetesebb esemény volt a ségái iskola felállítása.

A fűzet alaku jelentés mindenre kiterjedő statisztikai kimutatás zárja be, melyszerint az összes községi, állami, felekezeti és magán elemi, polgári, közép iskolákba beiratottak 9709 tanulót, kik közül az év végén maradt 6165; a beiratottak közül 3878 fiú, 2831 leány. Az összes 6 tól 14 éves tankötelesek száma 8456. Az összes községi, felekezeti stb. elemi és polgári iskolákban 99 tanító működött, kiknek évi fizetése 153432 kor., lakbéré 28,810 kor. Ez iskolákban beszédett tandíj összege 41.304 kor.

Szélhámos hirdíró Aradon.

(Az ál-níjágíró társaság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Megirtuk tegnap, hogy egy, magát *Kincses* (Klinczek) Bélánk nevező egyén milyen zsarolási manővereket folytatott Aradon. Az ál-hirdíró ma már nem volt látható sehol. A rendőrség az esetről nem vett tudomást, mert *Kincses* ténykedése csalás, illetve csalási kísérlet, s ez csupán magánvádra üldözendő. Feljelentés pedig ellene nem történt.

Ma azonban, dacára annak, hogy *Kincses* eltűnt, újabb eseménye van ennek a zsarolási kalandnak. Jelentkezett egy fiatal ember, aki *Kincses társának* mondta magát, s eme nem éppen rokonszenves cég alatt kezdte meg működését.

Azt állította, hogy *Kornai Bélánk* hívják, s harmadéves joghallgató, *Kincses* apja tanára volt neki Székesfehérváron, s ezen a néven ismeri *Kincsest*. Bizott benne, s fényes ígéretek csábítása alatt jött vele Aradra.

— Itt — mesélte egy társaságban a fiatal ember — két napig nagyon jól folyt a dolgom. Ma azonban nem ettem még semmit. *Kincses* eltávozott és nem láttam többé. Mikor elment így biztatott:

— *Ma a főispánnál ebédelek, s ezután majd lesz pénz!*

Kornai — úgy mondja — hitt neki, s várta de hiába, *Kincses* nem került elő. Most, mikor pénz nélkül áll itt, olvasta az újságban, hogy a társaság szélhámos. Neki fogalma sem volt erről, s mindent elhitt *Kincsesnek*, aki azt állította, hogy egy budapesti nyomatos lap munkatársa.

A társaság egyik tagjához könyörögve fordult ezután, hogy adjon neki egy forintot, melylyel legalább Csabáig utazhasson. Mikor a pénzt megkapta, fogadkozott, hogy vissza fogja küldeni. Még kijelentette, hogy a polgármesterhez megy, előadja esetét és segílyt kér.

A fiatal ember elegánsan volt felöltözve, s a nyomoruság nem látszott meg rajta. Hogy őszintén szídlá-e barátját, *Kincses* urat, vagy pedig a nyomatos lap „munkatársának” viszont ő is tényleg „munkatársa” volt, még nincs megállapítva.

A kereskedők köre estélye.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Szép sikere volt az Aradi Kereskedők Köre ma tartott háziestélyének, a mely ez évadban a második volt. Ezutal a kör helyiségében, csupán a tagok részvételével tartotta estélyét a kör.

Negnyitól a zenekar, a melynek tagjai voltak: *Rattkay* Margit urhölgy, *Budits* Mátyás, *Doka* Miklós, *Kadelburger* Ede, *Mayer* Ede, *Sperber* Frigyes, *Stóhur* Mátyás, *Schattlesz* József, *Scherhag* Ernő és *Zoltay* Mátyás, a *Granadai éji szállás* uvertürjét játszotta, kitűnően érvényesítvén a szép nyitány minden részletét. A közönség hosszasan tapsolta.

Krausz Lipót adta elő ezután nagy hatásal *Faragó* Rezsőnek *Az aszfaltbetyár* című magánjelenetét. *Krausz* fesztelenül kiváló ügyességgel mozgott a pódiumon, s a közönség lelkesen tapsolta. A magánjelenetet mai tárcánkba közöljük. A szerzőt kitapsolták.

Zongora-kettős következett. *Brahms* Magyar táncait adták elő: *Zoltay* Mátyásné urnő és *Rattkay* Margit urhölgy. A duettnek hatása hosszas, szünni nem akaró tapsokban nyilatkozott meg, a mire meg kellett toldaniok még egy számmal a programot.

Végezetül a zenekar *Zichrernek*, a *Svihákok* szerzőjének egy bájos keringőjét játszotta. (*Selyem és bársony*.) A keringőnek előadása gyönyörűen sikerült, s a zenekar tagjait megéljézték.

A műsor végeztével tánc következett, *Gyurkovics* András bandája mellett. A mulatság reggelig tartott.

Az estélyen a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Sági Henrikné, Rothstein Mórné, Berger Albertné, Berger Manóné, Krausz Samuné, Daimel Lajosné, Szűcs F. Vilmosné, Morgenstern Gyuláné, Faix Jaquesné, Menczer Jakabné, Rosenfeld Jenőné, Zoltai Mátyásné, Mayer Edéné, Neuländer F. né, özv. Diamant Miksáné, Keller Józsefné, Deckert Károlyné.

Leányok: Rattkay Margit, Schwarz Blanka, Szalai nővérek, Diamant nővérek, Spitzer Ilon (B. Csaba), Hendl Emma, Schwartz Irén, Herczeg Irén, Neuländer Veronka, Kiss Jolán, Deckert Elza, Keller Józsa, Felt Margit.

Tarka élet.

(A vallás miatt. — Miért nem hallotta? — A rimmel bezárt bazár. — A kultura terjedése.)

A Forray-utcában néhány nap előtt új üzlet nyílt, melyben egy zilált vallási viszonyok között született polgártárs friss dunai halakat árul. A kereskedést — talán azért, mert csak a napokban nyílt meg — semmiféle cégtábla nem jelzi; az ajtaján azonban a kifüggesztett harcsák és kecsék között ez a felírás díszel:

Az üzlet péntek estétől
szombat estig
vallás miatt zárva.

Felesleges talán mondani, hogy péntek estétől szombat estig nem a halak ájtatoskodnak.

A büntető járásbírósa előtt becsületsértési pört tárgyalnak. Jójárt Antal uramat ugyanis, akinek Pécska a hazája, szörnyű módon megsértette a szomszédja, azt mondván róla, hogy nem illik rá a „böcsületes” jelző. Nosza nyomban bepörölte a sértés miatt a szomszédot, akitől a mai tárgyaláson megkérdezte a bíró:

— Hát sértegette maga?

— Nem én, kéröm.

Erre előállott a tanu, akitől tudakolja a bíró:

— Hallotta maga, hogy mit mondott ez az ember Jójártnak?

— Nem hallottam én, kéröm alásson, mert éppen akkor jelenleg ott a pipára gyújtottam.

A Salacz utcában volt nemrégiben egy bazár, ahol csipkéket, zalogokat s más efajta ruhadiszeket árult egy házaspár. A férj arról volt nevezetes, hogy a vevőket kiutasította az üzletéből, ha sokat alkudtak. Ez a kereskedői önkény nyilatkozott meg a bazár tulajdonosában azáltal is, hogy üzletét a legkönnyebb lelkiismerettel tartotta napokig zárva, ha szórakozásaiban akadályozta volna meg a vevők háborgatása.

Egy alkalommal ilyen szövegű cédulát ragasztott a bazár rollójára:

BAZÁROM
HÁROM NÉPRA
BEZÁROM.

A fiatal tekintetes ur most hosszabb időt odajárt a külföldön, az ugynevezett Nyugaton. De hazatért s most mint boldogulvahn van jelen a családi esten. Beszélget élményei-

ről, tapasztalatairól, lakásairól, utazásairól, szóval mindarról, amik az ai és ei végzetű szók körébe tartoznak. A fiatal tekintetes ur igen büszke végzett tanulmányaira és szerzett tudományára, amit vámmmentesen bocsátott át az osztrák határon a porosz finánc.

— Biz az úgy van, nagyapó, — mondja öregapónak — hogy a kultura az kultura. És azt már megmondta Sir Francois Staunwley, hogy valamely ország művelődése egyenes arányban áll a szappanfogyasztással.

Oregapó csendes pipafüstököt ereget.

— Hát igen, — mondja — az úgy van. Hanem...

— Hanem?

— Hanem úgy gondolom, hogy mégis csak a volgavidéki muszka, meg a kozák akkor a legműveltebb.

A fiatal tekintetes ur sóbálvánnyá, denaturált sóbálvánnyá válik és így kérdezi:

— Miért?

— Hát — mondja szeliden nagyapó — negyvennyolcban azok ették meg itt mifelénk a legtöbb szappant...

SPORT.

+ Az Aradi Tornaegyesület évi rendes közgyűlését március hó 1-én d. e. 11 órakor a városháza emeleti tanácstermében tartja meg, melyre az egyesület összes tagjai tisztelettel meghívotnak. *Urbán* Iván elnök. *Nagy* Sándor titkár művezető.

Tárgysorozat: 1. A választmánynak az 1902 ik évről szóló jelentése. 2. Pénztári és vagyoni kimutatás az 1902-ik évről és a vagyommérleg előterjesztése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Az 1908. évi költségelőrányszat megállapítása. 5. Tisztviselők u. m. elnök, alelnök, titkár művezető, ügyész, orvos, pénztárnok, ellenőr, szeriárnok, továbbá 30 rendes választmánnyi tag és 5 pótválasztmánnyi tag, számvizsgáló bizottsági elnök és 2 tag megválasztása. 6. Indítványok.

+ Az aradi polgári lövészegyesület folyó évi március hó 1-én délelőtt 10 órakor a városháza kis termében tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívják: dr. *Műlek* Lajos, főlövész-mester, *Kovács* Vince titkár. A közgyűlés tárgyai: 1. A főlövész-mester megnyitó beszéde. 2. A titkár bemutatja évi jelentését. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése az egyes. pénztárának forgalmáról. 4. A tisztviselők és a választmány lemondása. 5. A tisztviselők és a választmány választása. 6. Indítványok.

+ Az aradi atletikai club a sporttelepén esz-közlendő építkezések és berendezések tárgyában holnap, az az 22-én délelőtt 1/2, 12 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Az elnökség ez uton kéri a tagokat a megjelenésre.

Wlassics miniszter az aradi siketnéma iskoláról.

(A megtagadott államosítás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Aradváros törvényhatósága a siketnéma iskola felügyelő-bizottságának kezdeményezésére feliratban kérte a vallás és közoktatásügyi minisztertől az aradi siketnéma-iskola államosítását. A feliratban több indokot hozott föl a törvényhatóság arra, hogy a város nem képes továbbra is gondoskodni a növendékek tartásdíjának megszerzéséről, de nem is méltányos, hogy az iskola kezelése Arad vállaira nehezedjék, mikor mindössze nyolcz aradi illetőségű növendéke van az intézetnek. Egyéb indokokat is tartalmazott a felirat, felsorolni azonban felesleges ezeket, miután a miniszter úgy sem vette figyelembe, s az államosítást megtagadta.

A határozat, amelyet maga *Wlassics* Gyula miniszter hozott meg, a következőkben válaszol a város kérelmére:

Felhozza a miniszter első sorban azt, hogy

a város csak részben tartja fent az intézetet, mert a tanerőket az állam fizeti, Aradváros csak a dologi kiadásokat viseli. A város közönsége és az iskola felügyelő bizottsága is a növendékek tartásdíjának megszerzése körüli nehézségekkel indokolja az államosítás szükségességét. Erre azt mondja a miniszter, hogy ez társadalmi és nem állami feladat s hogy az államosítás ezen úgy sem változtatna.

Arra a feltételre, hogy fenntartható lesz-e államosítás nélkül továbbra is az iskola, így nyilatkozik a miniszter: előre bocsátja, hogy az intézet teljes fenntartását, sőt kifejlesztését, a legmelegebben óhajtja, s ő a további fenntartás tekintetében számbavehető akadályt fennfogni nem lát. Elismeri, hogy Aradváros meghozza a maga áldozatát, arról a hozzájárulásról azonban, amelyet *Aradmegye* szolgáltat azt mondja a miniszteri leirat, hogy az *alig számbavehető*.

Azt kívánja ennél fogva a miniszter a megye törvényhatóságától, hogy a *községeket önkéntes hozzájárulásra szólítsa fel*. Ez különben a törvényszerinti kötelesség s teljesítésére a miniszter már fel is hívta a megyét. Ha ez sem volna elegendő és célravezető, úgy teremtsen a megye erre a célra egy külön alapot. Hasonlóképpen volnának igénybe veendő a szomszédos megyék is.

Ha ez a gyűjtés időszakonként nem járna eredménnyel, ami a mai válságos gazdasági viszonyok között nem volna csudálandó, akkor a rendelkezésre álló alapítványok és hagyományok valamely kevés százaléka is felhasználható, ha a kamatok nem elégségesek.

Kijelenti a miniszter, hogy *erkölcsi támogatását* készséggel felajánlja és végső szükség esetén valamely *kevés anyagi támogatást* is.

Egy kis fenyegetéssel végzi leiratát a miniszter: ha a város még sem volna hajlandó államosítás nélkül fenntartani az iskolát úgy jelentse azt be idejekorán, hogy az intézetet a *temesvári* vagy a *szegedi* siketnóma iskolához csatolja. Reméli azonban, hogy a város nem fogja engedni, hogy ez a szükségét pótló iskola megszüntesse működését.

A miniszter leiratát a tanács kiadja a siketnóma iskola felügyelő-bizottságának.

HIREK.

Aradmegyei ipartermékek Transzváiban

— A borosjenői faipargyár exportja. —

Arad, február 21.

Amióta az angolok meghódították Transzvált s a burok között a béke munkája terjed, minden ország igyekszik kivételének a transzváli tartományokban teret hódítani. A versenyben nem maradt el *Magyarország*, s a kormány támogatásával több bizományos működik Dél-Afrikában, akiknek az a céljuk, hogy a bur országokban piacot teremtsenek a magyar iparcikkek részére.

Most *Aradmegye* egy nevezetes ipartelepének termékei mennek utnak Transzvál felé. A *borosjenői faipargyár*, amely tudvalevően az aradi *Weitzer-féle waggongyár* tulajdona, *huszonnégyezer korona* értékű árut indított utnak Transzválba. Az árukat, amelyek különféle hajlitott butorok, Durban-ban *Sebestyén Gyula* magyar vállalkozó veszi bizományba.

Az áruk már Fiumében vannak, ahonnan holnap, vasárnap indul utnak azokkal a „Cleopatra” tengeri hajó Délafrika felé, Durban-ba.

Remélhető, hogy a borosjenői gyár iparcikkeinek a bur földön kelete lesz, s ennek révén állandó kereskedelmi összeköttetést sikerül teremteni Aradmegye és Transzvál között. Különben, amint halljuk, a *Világosi cognacgyár* is importál Délafrikába a maga termékeiből.

Az utazó bajban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény szigorú rendelkezései következtében az *aradi* rendőrkapitányi hivatal ma egy budapesti szabó cég képviselőjét büntette meg, aki *hiányosan kiállított meghívás* alapján megrendelést vett föl Aradon.

Egy aradi gyógyszerész budapesti szabójához levelet irt, melyben kéri, hogy megbízottját ha utja Aradon keresztül vezet, küldje be hozzá, ruhát akar rendelni. A cég képviselője ma Aradra jött s a megrendelést felvette.

A kapitányi hivatalnak tudomására hozták az esetet és *Zubor Andor* fogalmazó megidézte a cég képviselőjét. Ez felmutatta a gyógyszerész meghívó-levelét, beigazolván evvel, hogy nem meghívás nélkül jött le Aradra. A kapitányi hivatal ennek dacára a törvény rendelkezései alapján *egy napi elzárásra* ítélte a *K. D.* szabó-cég megbízottját, mert a meghívó levele nem felelt meg a törvény követelményeinek.

A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény értelmében ugyanis, a meghívó levélben meg kell jelölni a *napot*, amelyre az utazó meghívatik, továbbá kitüntetendő ott az is, hogy mi lesz a *megrendelés tárgya*. Miután a *K. D.* cég utazójának meghívó-levelé ezt a két feltételt nem tartalmazta, a kapitányi hivatal megbüntette az utazót.

— Károlyi Tibor gróf gondnoksági-ügye.

Károlyi Tibor gróf mácsai nagybirtokos gondnokság alá helyeztetése ügyében ma tárgyalás volt *Kovács Marcel* törvényszéki bíró előtt. Itt megjelent a gondnokság alá helyezést kérő *Károlyi* testvérek képviselőiben *Nachtnebel* Ödön ügyvéd, *Aradmegye* árvaszéke részéről *Prekupás Illés* tisztii alügyész. Utóbbi a gondnokság ellen nem emelt kifogást. Az ügy szerdán kerül a törvényszék polgári tanácsa elé, mely határozni fog a gondnokság kérdésében. Előreláthatólag *el fogják rendelni a gondnokságot*.

— *Szell Ignác* Aradon. Előkelő vendége lesz hétfőn *Purgly János* aradi földbirtokosnak. Látoztatására érkezik *Szell Ignác* belügyminiszteri államtitkár, *Szell Kálmán* miniszterelnök öccse. Az államtitkár együtt érkezik Aradra *Purgly Emillel*, leendő vejével. Kedden *Tompara* utaznak. Az államtitkár aradi utja tisztán magán természetű.

— *Az obstrukció leszerel*. A *P. N.* írja mai számában a következőket: Olyan hírt kaptunk ma, amely, bár igen jól beavatott helyről jön, szinte hihetetlennek látszik. A magyar obstrukciókkal kapcsolatban azonban tudvalevően már többször — így legutóbb az indemnity-obstrukciónál is — valóra vált máról-holnapra olyan hír, amely szinte hihetetlennek látszott. Forrásunk szerint a véderőjavaslatok ellen való obstrukció *jövő héten az ellenség leszerelésével véget fog érni*. A leszerelésre alkalmul fog szolgálni az, hogy a kormány be fogja jelenteni *elvben* való hozzájárulását egy olyan, ezután benyújtandó határozati javaslatához, amelynek értelmében a kormány a *lehetőség szerint* gondoskodik a magyar nyelvnek és a magyar tiszteknek a hadsereg magyar ezredeiben leendő kellő érvényesüléséről. A tervvel valószínűleg összefügg a *Kossuth-pártnak* ismételt elhalasztott és legutóbb *jövő szerdára* kitűzött értekezlete. A farsangi pihenő után pedig el fog pihenni az obstrukció is ha igaz a hozzánk jutott, ma még oly hihetetlenül hangzó jelentés.

Budapesti tudósítónk táviratban jelenti: *Kossuth* Ferenc, az orsz. függetlenségi és 48-as párt elnöke több lapban nyilatkozatot tesz közzé, amelyben *valótlan* nyilvánítja azt az elterjedt hiedelmet, mintha az obstrukciót leakarnák szerelni.

— *Takarékpénztári közgyűlés*. Az *Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár* holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja intézeti nagytermében tizenharmadik évi rendes közgyűlését, melyre a részvényesek figyelmét e helyen is felhívjuk.

— *Vége a farsangnak*. Három nap múlva meghal az utolsó idejét élő farsang és megszületik a böjt. Vidám halál, szomorú szünetnap! Ezt a sóhajtást a régi sablon szorítja ki belőlünk, mert bizony valójában éppen olyan kevés okot ad a szomorúságra a böjt, mint adott öröme a farsang. Akinek farsangi kedve van, folytatja tovább a mulatozást, akinek pedig böjti szomorúság nyomja a lelkét, vagy ha úgy tetszik, a zsebét, hamvazó szerda az egész esztendő. A naptár szerinti hamvazó szerda most lesz három nap múlva, s a farsangnak ezt a haldoklását sietnek felhasználni a bálozók. Holnap, farsang vasárnapján, s a következő napokon mindenféle mulatság közben fogják be a bucsu farsang szemét.

— *Eltűnt grófkisasszony*. *Fozsonyból* táviratozzák, hogy a rendőrség jelentése szerint *Vay Aladár* gróf 26 éves *Aloisia* nevű leánya tegnap nyomtalanul elhagyta a szülői házat. Levelet hagyott hátra, melyben megírja, hogy *szerelmi bánat miatt öngyilkossá lett*. Az eltűnt grófleány szülei ezer koronát ígérnek annak, aki gyermekük nyomába vezetni őket.

— *Lujza hercegnő sorsa*. *Drezdából* táviratozzák: A *Leipziger Zeitung*-nak azzal a jelentésével szemben, hogy a trónörökösnek felesége ellen indított válópörében a volt trónörökösne képviselői kifejezetten tiltakoztak az ítélet közzétételé ellen, a *Dresdener Nachrichten* a következőket jelenti: Hiteles információk alapján konstatálni kell, hogy sem *Zehme* dr. sem *Bondi Félix* nem tett óvást a közzététel ellen. A trónörökös képviselőjének, *Körner* ügyvédnek néhány nappal ezelőtt *Bondihoz* intézett arra a kérdésre, hogy beleegyezik-e az ítélet közzétételébe, ez azt válaszolta, hogy nem tartja magát jogosultnak arra, hogy e tekintetben nyilatkozzék, a mig arra felhatalmazást nem kap. *Bondi* a kérdést további elintézés végett *Zehme* dr.-hoz juttatta, de eddig ez sem adhatott választ a kérdésre. *Genf* jelentik: Egyes külföldi lapok jelentéseivel szemben a svájci távirati ügynökség felhatalmazást kapott annak a közlésére, hogy a trónörökösne itteni képviselője nem ment *Drezdába* és nem tárgyalt sem a királylyal, sem a trónörökösrel.

— *Népgyűlés a katonai javaslatok ellen*. Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: A katonai javaslatok ellen vasárnap délután tartandó népgyűlés szervező-bizottsága ma este értekezletet tartott. Elhatározták, hogy három kerületben ugyanazon határozati javaslatot terjesztik elő: felszólítják az ellenzéket, hogy nyíltan obstruáljon a javaslat ellen. A népgyűlésen állást foglalnak az általános választói jog mellett is.

— *Házasság*. *Seress* Barna aradi kir. törvényszék jegyző ma délelőtt kötött házasságot *Szondy Béla* anyakönyvvezető előtt *Nesnera* Idával, *Nesnera* Aladár fa- és fémpipar iskola igazgató és neje *Meffey* Izabella kedves, művelt leányával. Tanúk voltak a polgári esketésnél: *Székelly* György dr. sárospataki jogakadémiai tanár és *Prág* Lajos csorvási földbirtokos. Az állami anyakönyvi hivatalból a nász-

nép a református templomba ment, ahol Csécsi Imre ev. ref. lelkész egyházi áldásban részesítette a fiatal párt.

Balog Mór, a déli vasutak tisztviselője az aradi anyakönyvi hivatalban ma délután esküdték örök hűséget Schenk Jolánnak, Schenk Samu és neje leányának. A házasságkötésnél tanúként szerepeltek Stengl Andor iparfelügyelő és dr. Éles Béla ügyvédjelölt. A fiatal házasok holnap déltől az izraelita templomban egyháziilag is megkötik frigyüket.

Frank Géza e hó 24 én délben köt házasságot Reich Szidónia kisasszonnyal, özv. Reich Naschné bájos leányával.

— **Választás az izr. hitközségben.** Az aradi izr. hitközségi elnökség és a képviselő testület mandátuma most május havában jár le. A választási mozgalom már megindult a hitközség tagjai körében. A tagok több érdekeltségi csoportokra oszlottak, már értekezleteket tartanak és az alkalmas jelölteket keresik a megtisztelő állásokra. Ugy hírlik, hogy teljesen új emberek fognak a hitközség ügyeinek intézésébe belefolyani. Szemben áll egymással tehát a konzervatív elem s reorganizáló új párttal, melyhez az intelligencia majdnem teljes számban csatlakozik. A legelső nagyobb arányú értekezletet a jövő vasárnap tartják meg egy előkelő hitközségi tag lakásán.

— **Röpirat az aradi repülő-gépről.** Némethy Emil, az aradi szalma-papirgyár igazgatója, a ki tudvalevőleg a repülőgép problémájának megoldásán fáradozik, tanulmányait egy röpiratba foglalta össze, melyet megküldött az összes nyugati államok hadügyminiszteriumainak és tudományos akadémiáinak. A röpirat, mely német nyelven van írva, Aradon, ifj. Klein Mór könyvkereskedésében kapható.

— **Ujabb parlamenti affér.** A képviselőház mai ülésén — mint tudósítónk táviratozza, — *Andrássy* Tivadar és *Zichy* Jenő grófok közt affér támadt. A két képviselő éles szóváltásba elegyedett a folyosón a véderőjavaslat miatt s a vita végén *Andrássy* kijelentette, hogy *Zichy* Jenő gróffal nem áll szóba. *Zichy* gróf rögtön segédekkel küldött *Andrássy*hoz, az affért azonban sikerült békés uton elintézni.

— **Hitközségi közgyűlés.** Az aradi ág. ev. egyház f. hó 22-én d. u. 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését, amelyen az évi- és számvizsgáló-bizottsági jelentés meghallgatása után öt presbiter lesz megválasztva.

— **Mentőtanfolyamok a vidéken.** A budapesti önkéntes mentő egyesület *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter jóvoltából 2000 korona segítséget kapott, hogy abból a vidéken rendezendő mentőtanfolyamok költségeit fedezze. A tanfolyamokat gyári és ipari munkások számára rendezik. A napokban tartandó ülésen állapítják meg azokat a városokat, ahol a tanfolyamokat tartani fogják. Ertesülésünk szerint egy tanfolyam Aradon is lesz. Az előadásokat dr. *Aczél* Károly, dr. *Virostek* Győző, dr. *Körmöczy* Béla és dr. *Löbl* Dezső tartják.

— **Ingyen kenyér.** Az ingyen kenyér javára a mai napon *Glück* Károly ivén *Plesch* Lipót máv. hivatalnok 5 koronát adományozott.

— **Számgyakornoki kinevezés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a számvévségek egyesített látszámában *Varga* József díjnokot az aradi jószágigazgatóság mellé rendelt számvévséghez ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokká nevezte ki.

— **A telefon előfizetők figyelmébe.** *Szél* Ernő posta-távirda felügyelő az alábbi értesítés közlésére kért meg bennünket:

A távbeszélő előfizetőket van szerencsém értesíteni, miszerint előttem igazgatóságom, a nagyváradi magy. kir. pt. igazgatóság folyó évi január hó 30 ár. kelt 1898. sz. intézkedésével utasított, hogy az aradi távbeszélő hálózat minden egyes előfizetőjétől új kötelező előfizelés

nyilatkozatot kívánják be az általa birt távbeszélőt illetőleg. Ennélfogva felkérem az aradi távv. hálózat minden egyes előfizetőjét, hogy közelem utján bemutatott új kötelező előfizetési nyilatkozatot aláírni sziveskedjék. Ezen új kötelező nyilatkozat aláírásával az előfizető több kötelezettséget, mint a régi nyilatkozatban van — csak annyival vállal magára, hogy ha a távbeszélőt poros vagy nedves helyen kívánta felállítani — ha a gépen vagy alkatrészein oly rongálás történik, mely a por vagy nedveség hatásának következménye, ez esetben a javítási költségeket megfizetni tartozik; vagy ha külterületen óhajtana távbeszélőt berendeztetni, a külterület kiépítési költségein kívül, a fentartás fejében évi 24 koronát fizet.

— **Halálozás.** *Lovas* Béla okl. gazda, tartalékos hadnagy, folyó hó 20 án Budapesten az izr. kórházban egy operáció következtében elhunyt. A megboldogultban *Löwinger* Ignác gurbai földbirtokos, megyebizottsági tag, egyetlen fiát gyászolja.

— **Ülések a vármegyén.** Aradvármegye állandó választmánya február hó 25-én délelőtt 9 órakor, központi választmánya március 2-án délelőtt 11 órakor ülést tart.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegénytanulók konyhájában a jövőhéten *Lustig* Arminné és dr. *Schuster* Henrikné urnök fognak felügyelni. A múlt héten meglátogatták a szegénytanulókat *László* Frigyes huszár-ezredes és neje, *Lühe* huszár századosné és *Spitzer* Ignácz.

— **A század suszter.** *Debrecenből* feltűnő esetet jelentenek, amely sok szóbeszéd tárgyát képezi a civisvárosban. *Varkoly* Gyula, az ottani 39. gyalogezred 14. századának volt a cipésze. A századsusztereknek egyebekben sincsen valami különös jó dolga, a szegény *Varkolyt* azonban kivált agyonkínózták. Pedig nagyon intelligens fiú volt, aki öt reáliskolát végzett. A minapában aztán kihirdette a századparancsnok, hogy a hadügyminiszter ismert rendelete értelmében, az a katona, aki hadapród akar lenni, jelentkezzék. *Varkoly* Gyula szintén jelentkezett, hogy elmegy a hadapródiskolába. A százados ekkor, minden ok nélkül, csupán affeletti megbotránkozásában, hogy a *századcsimadia is kadet akar lenni, nyolc napi fogházra* ítélte őt. A szerencsétlen legény önérzését annyira bántotta a dolog, hogy tegnap reggel a *Mannlicherével agyonlőtte magát.* Az öngyilkosság híre nagy feltűnést keltet Debrecenben, ahol a fiú atyja *Varkoly* József a város első csizmadiája s külföldre is állandóan szállítja a híres debreceni csizmákat. A kétségbeesett apa a hadügyminiszterhez fordult, szigorú vizsgálatot kérve az ügyben.

— **Becsapott kivándorlók.** Ezelőtt két héttel negyvenöt tolnamegyei ember szedte össze a sátorfáját, hogy a tengeren túl keressen szerencsét. A kivándorlók, miután mindenüket pénzzé tették, amikor az utlevelük megérkezett, vonatra ültek és Bécsbe utaztak, mert ott várta őket egy ügynök, akinek a közvetítése után akarták tovább folytatni az utazást. Amikor Bécsbe értek, az állomáson egy *Berger* nevű ügynök fogadta ket, aki mindegyikétől 240 koronát vett át, azután a kezükbe nyomott egy-egy Hamburgig szóló vasuti jegyet és egy-egy hajójegyet, amelylyel átkelhetnek az oceánon. *Berger* még egy levelet is adott át azzal az utasítással, hogy azt Hamburgba érkezésükkor a rájuk ott várakozó *Schifler* nevű ügynöknek adják át, az majd utbaigazítja őket. A munkások ezután folytatták utjokat. Amikor Hamburgba értek, első meglepetésük az volt, hogy az állomáson senkisék várta őket. Mikor pedig a hajó után tudakozódtak a kezükben volt hajójegyet mutatták, akkor tudták meg, hogy Bécsben egy csaló kezébe kerültek, aki kifosztotta őket a pénzükből s ezért hajójegy helyett értéktelen papirlapokat kaptak. A becsapott emberek tanácstalanul és majdnem pénz nélkül állottak Hamburgban. Egy heti ott vesztegelés után azt a tanácsot kapták, hogy utazzanak vissza oda, ahonnan jöttek. Szerencsésükre még volt annyi pénzüik, hogy visszafordulhattak. Tegnap este ért vissza a becsapott munkáscsapat Budapestre, s innen folytatták

aztán utjukat tovább hazafelé. A szerencsétlen emberek nagy szánalmat keltettek az utasok között, mert már annyi pénzüik sem maradt, hogy élelmet szerezhetnék volna s két nap óta nem ettek. A vonatra váró utasok hamarosan gyűjtést rendeztek a szerencsétlenek számára s csakhamar összegyűlt 22 korona, amit átadtak az éhező munkáscsapatnak, ezen aztán kenyert és szalonnát vettek s folytatták utjukat hazafelé.

— **A Humbert Cattani pör.** *Párisból* táviratozták: A *Humbert-Cattani* pörben a bíróság ma hozta meg az ítéletet. A bíróság felemeltte *Hubertéket* azon az alapon, hogy *Cattani* ellen az uzsora miatti panaszt jóhiszeműleg adták be. Az eljárás költségeket *Cattani* tartozik viselni.

— **Gyömölcs és rózsafák.** valamint diszták és cserjék jutányos áron kaphatók az aradi és csanádi egyesült vasutak *apátfalvi* falkolájában. Megrendelések a vasut igazgatóságánál, az állomásfőnöknél és *Apátfalván* a kertésznél eszközölhetők. Arjegyzéket ingyen küld az igazgatóság.

— **Tolvaj könyvkötő inas.** A *Waitzer* János-utca 11-ik számú házában, *Odray* Antal volt megyei állatorvos lakásáról *Papp* Károly nevű könyvkötő-inas 150 korona értékű ruhaneműt lopott el. Bevérte annak a szobának ablakát, amelyben a ruhák állottak, ott bemászott, s az ellopott ruhákat a ház egyik pincéjében rejtette el. Tegnap este a házbellek lesbe állottak s a tolvajt így sikerült kézrekeríteni.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók számára a héten a következő adományokat vettük: *Kövér* Bélané, özv. *Rónay* Jánosné és özv. *Végh* Aurélné élelmiszereket küldtek. Fogadják e nemesszivű adakozók ezuton is hálás köszönetemet, özv. *Hauser* Károlyné ezredesné, egyesületi elnök.

— **Birtokcsere.** *Hudetz* Ferencné-Amtmann *Anna* eladja az aradi 878 sz. tjkvben felvett *Lipót-utcai* 209 □ öi üres telket 2400 koronáért *Philipp* Ripert és neje *Meltering* Erzsébetnek. — *Mayer* S. A. és neje *Stern* Cecília eladják az aradi 5383 sz. tjkvben felvett *Deák* Ferenc-utcai 22 sz. házat 17000 koronáért *Hay* József és neje *Weisz* Emiliának. — özv. *Hackle* Antalné-Weszeley *Mária* eladja az aradi 1852 sz. tjkvben felvett *Demeter-utcai* 21 sz. házat 18000 koronáért *Godra* Lajos és neje *Misné* Juliának. — *Riesz* Mátyás eladja az aradi 6518 sz. tjkvben felvett *Lenkey-utcai* 8 sz. házat 900 koronáért *Csanádi* István és neje *Csipai* Máriaának. — *Zsiba* Antal és neje *Vaszola* Róza eladják az aradi 6845 sz. tjkvben felvett 3120/8 hrsz. ingatlant 2400 koronáért *Oszter* Andrásné *Hermann* Eviának. — *Csató* Gáborné-Tar *Mária* eladja az aradi 6122 sz. tjkvben felvett 4668/a hrsz. ingatlant 1000 koronáért *Barna* Trifunak. — *Brunner* szül. *Hoffmann* *Karolina* eladja az aradi 60 sz. tjkvben felvett *Zrinyi-utcai* 2 sz. házat 12,800 koronáért az aradi izraelita jótékony nőegyletnek. — *Bota* *Ilie* és neje *Gligoreszku* *Katicza* eladják az aradi 1915 sz. tjkvben felvett házat 2000 koronáért *Szabó* Antal és neje *Klopecsek* *Katalinnak*. — Ifj. *Dancs* *Todor* eladja az aradi 4583 sz. tjkvben felvett szántót 1100 koronáért *Péró* Pál és neje *Prágai* Máriaának. — *Wagner* *József* *Ferencz* és *Wagner* *Anna*-*Pichler* *Jánosné* eladnak 200 □ öi telket 800 koronáért *Mester* *István* és neje *Kovács* *Mária*ának. — *Balázs* *Péter* és neje eladják az aradi 6526 sz. tjkvben felvett *Lenkey* utcai 4 sz. háztelket 360 koronáért *Csanádi* *István* és nejeének.

— **Farsang vége.** A mulatni vágyó emberiség most rendezt a legtöbb táncvigalmat. Hivatalosan farsang utólját éljük ugyan, de ezzel a dátummal nem sokat törődnek a „rendező urak.” *Vigan* folyik tovább a tánc és a jelen voltak névsorát még sokáig fogják közölni a lapok. Így hát nincs is azon semmi csodálni való, hogy *Porter* *Vilmos* *Nagy* *Áruháza*, a *Szabadság* téren még erősen aján gátja a férfi és hölgyközönségnek: híressé vált lakkipőt. Anynyi lakkipőt (bátran állíthatjuk) ugyancsak kevés cég adott el az idén, mint *Porter* *Vilmos* *Nagy* *Áruháza* *Aradon*. *Persze* a kitűnő szabás és jó minőségén kívül az olcsóság is hozzájárult ehhez a rendkívüli sikerhez. Mert hisz mindenki tudja, hogy *Porter* a legcsekélyebb haszonra árusít, különösen cipőt, mivel ezen cikket a legtöbb körökben óhajtja bevezetni.

— Csodaszámra megy azon rendkívüli jó hatás, melyet a csusz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly betegek kik már 15—20 év óta szenvednek és furdókat s különféle szereket eredménytelenül használtak, e szer néhányszori használata által meggyógyultak. Üvegje 2 kor. Zoltán Béla gyógy-szertárában Budapesten.

— Színelőadás a tébolydában. Kissé elkésve közlik az angol lapok a következő mulattató kis történetet. A londoni színházak művészei minden év karácsonyán egy-egy vigjátékokat szoktak előadni London tébolydáiban a szegény éiőhalottak szórakoztatására. A legutóbbi karácsonyon különösen egy ismert londoni komikus törte magát, hogy nem minden-napi közönségét minél többször megnevetesse. Harsogott is a tébolyaa nagyterme egész este a kacagástól. Egy ilyen általános habota után beállott pillanatnyi csendben egy jökedvű őrütt hirtelen elkiáltotta magát:

— Hallod, neked tulajdonképen egészen itt kellene maradnod.

— Dentolin fog-crème a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdankat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobb, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

—x— A jó kávé! Melyik háziasszonynak nem képezi büszkeségét, ha jó kávéval tálatára? Sajnos, gyakran a legjobb kávéfaj kétes értékű pótkávéval elrontatik, a miért azután a kávéfajt okozák. A Kathreiner féle Kneipp maláta kávé mint legkiválóbb ízű s egyúttal olcsó pótkávé a babkávéhoz, nemkülönben ennek helyébe mint legjobb pótlek ajánlható. A Kathreiner-féle különleges eljárás után a babkávét kedvelt zamatát nyeri, miáltal a kávéitait enyhébbé és kellemesebbé teszi és az egészségre nézve előnyössé válik. Aki tehát a Kathreiner előnyeit magának biztosítani óhajlja, ügyeljen saját érdekében a bevásárlásnál az eredeti csomagokra, a melyek a „Kathreiner“ nevet és a „Kneipp páter“ védjegyet viselik. Azt, a melyet nyitva mérlegelve és hamisan mint Kneipp kávéát árusítanak, rendszerint nem más, mint közönségesen pörkölt árpa vagy rossz maláta, de sohasem Kathreiner.

Wechselmann hagyatéka.

(A végrendelet felbontása.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 21.

Az V. kerületi járásbírószágon — mint budapesti tudósítónk jelenti — Mikinszky István bíró ma délelőtt bontotta föl és hirdette ki Wechselmann Ignác lovag, a nagy emberbarát végső akaratát. Ismeretes, hogy a három nap óta családi sirboltjában nyugvó férfiú nagy özszegyet hagyott jótékonycélra. A felolvasott végrendelet immár tisztán föltünteti az elhunyt-nak nemes gondolkozását.

Wechselmann lovag 1878 ban készítette első végrendeletét, amelyen azóta, vagyonának gyarapodásával, sokat és számtalanszor változtatott. Tavaly készített és a végrendelethez csatolt vagyonkimutatás szerint Wechselmann vagyonát hét millió 160,719 koronára rug. Ebből özvegyének egy millió 400,000 koronát, valamint váci köruti házát és Nagy János-utcai villáját hagyta. Gyermeke nem lévén, rokonairól, barátairól busásan gondoskodott.

A mi végrendeletének közérdekű passzusait illeti, a megboldogult két millió koronát hagyott a tanítók, illetve tanítónők nyugdíjalapjának; ez összeg kamataiból évente oly nyugdíjba vonult tanítók, tanítónők és tanító-özvegyek segélyezendők egy-két száz forinttal, akik vagy

akiknek elhalt férjei 25 esztendeig működtek állami, felekezeti vagy községi népiskolán és sem szocialista, sem antiszemita hajlamaik nem voltak.

Az alapítvány a végrendelezőknek és ne-jének nevét viselendő s végrehajtása a pesti izr. hitközség előljáróságára van bízva. Megjegyzendő, hogy a segélyezendők felének zsidó vallásúnak kell lennie, a másik fele más vallásuakból állhat.

Másik nagy hagyománya a megboldogult-nak az az egy millió négyszázezer korona, amelyet a vakok számára emelendő intézetre szánt, kikötve, hogy az elhelyezendő vakok fele zsidó vallásu legyen, a másik fele egyéb vallásu. Végrehajtásával a pesti izr. hitközség előljáróságát bízta meg.

Ezenkívül kisebb-nagyobb összegeket hagyományozott mintegy harminc, s a fővárosban működő jótékonycélú intézetnek.

Mint hogy ama vérrokonai, akiről végrendeletében megemlékezett, csaknem kizárólag Németországban laknak, végrendelete ezen részének végrehajtásával a budapesti német főkon-zulátust bízta meg.

Pénzhamisító diák.

(Egy kicsapott gimnázista bünel.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 21.

Az ó becsei járás rendőrfelügyelője: Nikovitz Emil tegnap pompás fogást csinált. Leleplezett és elfogott egy pénzhamisító bandát, a melynek tagjai husz koronásokat gyártottak és azokat forgalomba hozták.

Már vagy két hete nyomában volt Nikovitz annak, hogy pénzhamisítókkal van dolga, de csak tegnap sikerült rátenni kezét a bandára.

Tegnap reggel Kohn Pál zsabylai szatócs-hoz még a hajnali időben, lámpa világánál be-köszönt egy szürös atyafi. Dohányt, pipát s egyéb apróságokat vásárolt, majd husz koronással fizetett. A félig álmos kereskedő a fiókba lökte gyanútlanul a papírpénzt és visszaadott belőle. Az atyafi elment, bizonyosan azzal az örvendetes megnyugvással, hogy ime nem ismerték meg a tizest.

Kohn aztán a napvilágnál rendezgetve pénzét, ijedten vette észre, hogy a huszkoronás nem valódi, ellenkezőleg meglehetősen ügyetlen utánzat. Azonnal elvitte Nikovitz rendőrfelügyelőhöz és leírta a nála járt ember kül-sejét.

Aznap este már meg volt a pénzhamisító Major Adám jómódu zsabylai paraszt gazda fiában, aki mint kicsapott diák tartózkodik otthon. A parasztból lett urfi nem szerette a tanulást, de annál inkább elsajátította a könnyü-vérü uri tempókat és ezért tették ki a gimnáziumból a szürét.

A nagyreményű csemete már két év előtt is gyanu alatt állt ilyesmiért, sőt vizsgálatot is folytattak ellene, de fölmentették. Most azonban rajta vészett. Be kellett ismernie, hogy ő a hamis pénzkészítő, nagysokára pedig előadta a gépet is.

Ezt Sikopária jómódu szerb gazdánál találták meg, akit éppen éjjelkor zörgettek föl. Az öreg előbb mitsem akart tudni, de mikor a jó szimatu rendőrök rátaláltak a masinára, az öreg is kénytelen volt bevallani bűnét és bűnrészségét.

Érdekes, hogy ennek a Sikopáriának fia az a népszerű néptribun, aki a rétosztást sürgeti és így fölötte kedves embere a csajkások-nak (határvidékiek.)

Eppen jókor leplezték le a pénzhamisítókat, mert most akartak nagyobb mennyiségű hamisítványt forgalomba hozni. E végből Major Adám pár nap előtt Szlavoniába ment, hogy ott bevásárlásokat eszközöljön. A rendőrség nyomban táviratozott az ottani rendőrségnek, azonkívül Nikovitz rendőrfelügyelő egy ügyes rendőrt is utána küldte Szerémségbe Major-nak, hogy csipje el a hamis pénzeket forgalomba hozó gazdát.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A Györffy-Szerényi ügy.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 21.

A budapesti büntető járásbírószágnál rágalmazással és becsültsértéssel vádolta Györffy Gyula dr. volt orsz. képviselő Szerényi József min. tanácsost azért, mert az Hegedüs Sándor volt kereskedelmi miniszternek és Nagy Ferenc volt államtitkárnak azt mondotta, hogy Györffy az Engel-féle fonógépekkel panamázik s hogy ebben az ügyben őt is megakartavesztegetni. Az első tárgyalás során azonban a bevádolt miniszteri tanácsos viszonyvadászt emelt Györffy ellen, mert ez egy kereskedelmi miniszterhez intézett levelében azt írta, hogy Szerényitől multjánál fogva nem lehet lovagias elégteltetést kérni.

Mára volt kitűzve ezen ügyekben a tárgyalás Baumann büntető albiró előtt a büntető járásbírószágnál. A tárgyaláson Szerényi dr.-t Nagy Dezső dr., a meg nem jelent Györffy Gyulát pedig Eötvös Károly ügyvéd képviselte.

Eötvös Károly bejelenté, hogy Györffy Gyula nem jelenhet meg a tárgyaláson, mert a kerüle-be kellett leutaznia. Ez okból is, de meg azért is, mivel neki sem volt a'kalma az iratokat áttanulmányozni, kéri a mai tárgyalás elnapolását. Azt hiszem — ugymond — méltányos e kérelmet teljesíteni, annyival is inkább, mert itt két férfi áll egymással szemben, akik nem paragrafusos módon akarják az ügyet elintézni, hanem érdemileg.

Hosszu vita után, melyben Szerényi és az ügyvédje élénk részt vettek, a tárgyaló bíró az újabb tárgyalás határnapjául február 28. d. e. 10 óráját tűzte ki.

A tárgyalás után heves jelenetek játszódtak le, Szerényi tanu és a tárgyaló bíró között azért, mert ez a tárgyalást elkalasztotta a Györffy meg nem jelenése miatt.

§ Meglopott kereskedő. Spielmann Albert Karolina-utcai kereskedőtől rendszeresen és nagyobb mennyiségben lopott árukat a nála szolgáló Kovács Judit és Tóth József. A lopott cikkeket Bárány Andrásnak, Bárány Jánosnak és a feleségének adták el. A tolvajokat és orgazdákat leleplezték, s az ügy ma a törvényszék elé került. Kovács Judit egy évi fogház, Tóth József egy havi börtönbüntetést, az orgazdák közül Bárány András egy havi, Bárány Jánosné nyolc napi börtönbüntetést kapott.

§ A gyilkos férj. A feleséggyilkos Morár Ilie kurtakéri lakos bűnyűgyének tárgyalását ma folytatta az esküdtszék. Schütz Henrik dr. a vádlott elméleti állapotának megvizsgálását kérte, mert Morár részeges volt, s az alkohol megtámadhatta az elméjét, úgy, hogy nem volt birtokában akarata szabad elhatározásának. A törvényszék elrendelte az orvosi vizsgálatot, melynek befejeztéig elnapolta a tárgyalást.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi alkalmazottak takaréka. hitel- és segélyegylete mint szövetkezet március hó 8-án délután 3 órakor a városbáza emeleti kistermében tartja első évi rendes közgyűlését.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 21.

Déltőzsde. Buzakínalat mérsékelt, vételkedv gyöngye. Kedvező iránzat mellett 9.000 métermázsra kerül forgalomba, tartott áron. Egyéb gabonaneműek kedvezők. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, páris 5-el magasabb.

Zárulat 12 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.55—7.57
Buza októberre	7.56—7.57
Rozs 1903. áprillisa	6.63—6.65
Zab 1903. áprillisa	6.12—6.13
Tengeri 1903. májusra	6.14—6.15
Tengeri júliusra	6.19—6.20
Repce augusztusra	11.95—12.05

Zárulat 5 órakor:

Buza 1903. áprillisa	7.57—7.58
Buza októberre	7.56—7.57
Rozs 1903. áprillisa	6.64—6.65
Zab 1903. áprillisa	6.12—6.14
Tengeri 1903. májusra	6.19—6.20
Tengeri júliusra	6.24—6.25
Repce augusztusra	—

Zárulat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	688.75
Magyar hitelrészvény	743.75
Leszámitolóbank részvény	455.—
Rima-Murányi vasúti részvény	496.50
Oszták-magyar államvasúti részvény	697.—
Közuti vasút	619.—
Városi villamos vasút részvény	312.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 21. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo grammon felüli súlyban 122—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 128—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 127—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 126—7 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 124—6 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 123—4 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 122—3 fillérig.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, február 21.

Magyar aranyárjádék 4%	121.25
Magyar koronárjádék 4%	99.50
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	98.25
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	200.75
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	158.50
Oszták papírjádék	100.70
Oszták járadék ezüst	100.70
Oszták járadék arany	121.—
Koronárjádék	101.20
1860-iki államsorsjegyek	154.50
Oszták-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	743.50
Oszták hitelbankrészvény	688.75
Oszták-magyar államvasút	697.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi marka	117.05
London	239.97
Páris	95.40
20 márkás arany	23.41

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. M. Arad. Téved, ha azt hiszi, hogy Fejérvary br. az első miniszter, a kit rendre utasítottak. Igaz, a legkritikább esetek közé tartozik, hogy a képviselőház elnöke egy minisztert rendre utasít, de volt már olyan miniszter is, aki ezt el nem tűrte. Ez a miniszter — Bismarck, volt, akit egy parlamenti felszólalás annyira fölzúgított, hogy egyes képviselőket kiméletlen gorombasággal illetett. Az akkori elnök erre rendreutastotta Bismarckot, a ki rögtön visszautasította a rendreutastást, mert ő, mint ezen visszautasításnál hangoztatta, mint miniszter nem tartozik a képviselőház elnökének fegyelmi hatáskörébe. Az elnök ezzel szemben arra hivatkozott, hogy az ő hatásköre kiterjed a képviselőház egész tárgyaló termére és mindazokra, akik abban tartózkodnak. Kinek volt igaza, akkor nem döntötték el, de parlamentarizmus fogalmához az elnök álláspontja minden esetre közelebb esik.

1583. előfizető Arad. Azzal a címmel a legjobb akaratú sem szolgálhatunk, mert nincs nálunk nyilvántartva, bécsi lakjegyzék pedig nem áll rendelkezésünkre. Ugy hisszük azonban, hogy a látás megjelölése nélkül is a címzett kezébe fog jutni a levél. Incubus. Arad. Ime a válasz: nem közölhető.

NAPIREND.

Február 22. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Farsangvasárnap. — Protestáns naptár: Farsang vasárnap. — Görög-keleti naptár (február 9.): Húshagyó vasárnap. — A nap két 6 óra 39 perccel, nyugszik 5 óra 16 perccel.

Kölossej-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett dílesterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz.

Február 22. Az arad csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi athletikai klub rendkívüli közgyűlése délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ órakor. — Az arad megyei kisdiednevelők körének választmányi ülése délelőtt 10, közgyűlése déli 12 órakor.

Jogi könyvtár.
Alkalmi vétel!

- 1 Corpus Juris 1000—1901, teljesen új példány 200 K. helyett 100 kor.
1 Dárday: Közigazgatási Törvénytar II. kiadás 8 kötet és tárgymutató 92 K. helyett 46 kor.
1 Közigazgatási Lexikon 3 kötet, $\frac{1}{2}$ bőrkötésben 35 kor.
1 Márkus: Igazságügyi Törvények 12 kötet 144 K. helyett 72 kor.
1 Marschalko: Igazságügyre vonatkozó rendeletek 7 kötet 84 K. helyett 42 kor.
1 Pallas Lexikon 16 kötet 110 kor.

Valamennyi kötet teljesen új.

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésben, Aradon, 217

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Írta: Montégut Maurice. [46]

(Folytatás.)

E pillanattól fogva nem hagyta el többé a nyughatatlansága. Renée is érezte Kamilla gyűlöletét s Lucienne ébredező gyannját; Falkenberg visszatérésének a napja egész sor komor napnak volt a kezdete, amelyek ezután gyorsan következtek egymásra. Az ebéd után, a melyen mesterkélt vidámsággal megtudták őrizni a külső szint, az orvos így szólt Falkenberghez, mikor a vendégek indulóban voltak:

— Kocsim vár; hazaviszlek.

A holdvilágtól fehérre festett uton, a némán tovaördülő kocsiban a két régi jóbarát fesztelenül kibeszélgethette magát.

— Mond csak, mi történik itt? Kit csalnak meg? — kiáltotta Henrik. — Mondj meg mindent, gyorsan, gyorsan, mert sötétben tapogatózom e titok közepett.

— Hallgass meg és ne szakíts félbe, — felelte az orvos, — háromnegyed órai időnk van.

Azután elkezdte elmondani az események folyását évről-évre, az egyesekkel történt dolgokat s az étet meglepetéseit.

— Mag fogod ezek után érteni hogy milyen nagy volt bámulatunk, mikor láttuk, hogy te lépsz be és Renéehez sistsz, — fejezte be az elbeszélését. — Még egy szó s minden elveszett. Ah, de hiszen amugy is csak idő kérdése az egész, mert Albert éppen most mondta el nekem, hogy Kamilla, ez a furia kutatni, kémlelni kezdett s belelátott az igazságba, előbb utóbb figyelmeztetni fogja Luciennt s akkor beköszönt a botrány. Gábor maga az oka az egésznek, épp úgy megérdemli a szidást, mint a sajnálkozást; de az a két szegény asszony, Lucienne és Renée, akiknek mindegyike egészen lakus saját magával szemben s így mind a kettő ártatlan!

Falkenberg némán, egy mozdulat, egy felkiáltás nélkül hallgatta. Mikor az orvos elhall-

gatott, egy kérdést kockáztatott meg, amely csak agyagnehézen jött ki a száján.

— De . . . hogyan is mondjam . . . segíts . . . Renée meggyógyulása óta . . . Renée? . . . Gábor és Renée? . . . megint . . . újra . . .

— Édes fiam, nagyon sokat kérdezel tőlem, én nem ártom bele magam ilyen dolgokba, — felelt az orvos, újra neki vidámulva. — Renée, Gábor: . . . megint? . . . A leány meggyógyulása óta nem törődöm ezzel a dologgal. Süsd ki magad.

De a svédnek nem volt nagy kedve a nevetésre, ezt észrevette az orvos, aki természet-től fogva éles megfigyelő volt.

— Hallod-e, de savanyu képet csinálsz. Nem jöttél nagyon is korán vissza?

— Talán — felelte Henrik. — Az ember nem ismeri a maga szívet.

S mikor Falkenberg egyedül ült ott szalóbeli szobájában, mint valami borzalmas látomány szállt fel lelkében mindaz, amit barátja elbeszéléséből megjegyzett magának: a tébolyodott Renée, lelkének ez a nyolc esztendeig tartó távolléte, amelyet csak rekedt sikoltása s az a szörnyű kézmozdulat szakított félbe amelyet az orvos utánczolt. Aztán nyughatatlanul kérdezte magától, hogy Renée és Gábor az alatt a négy hónap alatt, amely a leány esodaszerű meggyógyulása óta elmúlt, csak mint barátok találkoztak-e, hogy csak barátok maradtak-e, vagy az újból feltámadt szenvedély az ajkukat és lelküket újra egyesítette e teljes bírárságban? Ezzel az aggasztó kérdéssel szemben Falkenberg kénytelen volt megvallani magának, hogy vannak emlékek, amelyeket nem lehet gyökerestül kitépni s hogy az ember sohase tudja pontosan, hol kezdődik a feledés.

Mikor Morsalines ur és neje, vendégeik távozása után magukra maradtak, Lucienne megtörte a csendet, hosszas hallgatás után.

— Milyen különös volt a barátod tévedése . . . Nem értem, hogy miért gondolta először Chantriernét a feleségednek.

Gábor várta ezt a kérdést és már készen volt a felelettel.

— Nagyon könnyen megmagyarázható a dolog; te nagyon fiatal vagy és még fiatalabbnak látszol, mint vagy. Henrik tudja, hogy én mennyi idős vagyok, éppen annyi, mint ő. Ezért egyenesen a felé indult, akinek a korát megfelelőbbnek tartotta a mi korunkhoz.

— Köztem és Renée között csak hat esztendő különbség van.

— Hat esztendő éppen elég, ha én hat esztendővel fiatalabb volnék, akkor még egész ijunak látszanék; azonkívül Renée nek fehér a haja.

— Akárhogyan van is a dolog, különösnek találom, — felelte Lucienne, — s bármi volt is rá az ok, engem bosszant.

— Okos dolog ez?

— Érzelmű kérdésben nincs szó okosság; először vettem észre életemben, hogy az ember féltékeny is lehet; s én rettenetesen féltékeny tudnék lenni!

Renée magános szobájában ugyanazoknak a gondolatoknak adta át magát.

— Csak csuda által menekültünk a veszedelemből, de a baj valami más alakban vissza fog térni. Megcsömöröttem már a hazugságtól. Mit tegyek? Ha ezután az esemény után eltűnének, ez annyit jelentene, hogy a gyanunak határozott alakot adok, hogy megerősítem, ha már megvan; ha pedig még szendereg, föléb-resztem. Tehát a képmutatásnak, szorongásnak, a szégyenek még két hetet át kell élnem. De Párisban vonakodni fogok, hogy Lucienne szalonjába csak egy pillanatra is belépjek s a jövő évben nem fogok ide visszatérni. Nem tudok tovább hazudni.

— A jövő évben . . . hol leszek akkor, már — tette aztán hozzá álmodozva. — Szegény Gáborom, jobban tettem volna, ha örült maradok, mindig úgy fogadlak, mint akkor úgy.

S önkéntelenül is fölemelte a karját, befedte vele a szemét és az arcát, utánozta az ijedelem, a megrettenés, az undor bajdani mozdulatát. Közben pedig egy pillantást vetett a tükörbe s fájdalmas bámulat fogta el azon könnyűségen, azon a gyorsaságon, amelylyel az örültnek tragikus testtartását utánozni tudta.

— Talán nem is volna olyan nehéz újra kezdeni, — suttogta komoran.

(Folytatás következik.)

„Grand Prix“ a párisi világ-kiállításán 1900-ban.

Világhírű orosz karaván
thea 1897

KN C POPOFF

testvérek MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók.

Egyedüli raktár Aradon:

Vojtek és Weisz uraknál.

Védjegy törvényileg védve.

S z e s z ű z e t.

— Február 21. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 11: korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 10% Hter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szállított mosók 12:80—13— korona mmázsánsként.

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó,

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkák elkészítésére, u. m.: orozást és lényezést a leggyorsabbtól a legdíszesebb kivitelig jutányos árk mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérletbiztosítottak.

358

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 5.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. n. 4.45	Személyvonat d. n. 3.33
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. n. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Radnára délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temevár felé:	Temevár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. n. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. n. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. n. 12.06	Gyorsvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi február hó 22-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

A nőemancipáció.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Szigeti József.

SZEMÉLYEK:

Báthori Mihály Győre Alajos.	Keillinger	Polgár S.
Gerőfi János Németh J.	Verebes	Füredi J.
Flóra, leánya Rózsa Lili.	Csonka	Tukorai L.
Zarándiné Csizgaházi E.	Dengelegi	Pajor Agnes.
Arpád, fia Szabó József.	Lidi, komorna	Szilassy J.
Kaczér Tamás Békés Gyula.	Boriska	Kley Marika.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 137. sz.

Páratlan.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes árkakkal:

Monna Vanna.

Dráma 3 felvonásban. Irta: Maeterlinck Maurice. Fordította: Abrányi Emil.

S Z E M É L Y E K:

Guido Colonna Csiky László.	Trivulzio	Mariházi M.
Giovanna, neje Gazdi A.	Borso	Győre Alajos.
Marco Colonna Békés Gyula.	Torello	Gózon Béla.
Pinsivalle Ternyai L.	Vedio, titkár	Németh J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Tekintetes

Osztér Nándor urnak

okleveles jegyző

Helyben.

Tiszteit Barátunk!

Folyó hó 17 én megbízásból Milutinovits Lyubomir ur megbízottaival Bérczy Lajos és Darnay Péter urakkal 15 iki megbeszélésünk értelmében találkoztunk, hogy folyó hó 14-én az ujszentannai polgári iskola tantestülete által rendezett bálon Milutinovits Lyubomir ur által rajtad elkövetett sértésekért adandó elégtétel békés avagy fegyveres elintézésének módzatairól megállapodjunk. Bérczy és Darnay urak csak fegyveres elégtételt hajlandók megadni.

Igy lényegileg megállapodva, fentnevezett urak egyetemben kijelentették, hogy a megbízatásukat leteszik, kérve 24 órai halasztást, míg Milutinovits ur újabb megbízottait megnevezi.

A 24 óra elteltével Milutinovits Lyubomir ur még 24 órát kért. Mi készséggel 24 óra helyett 48 órát adtunk. Ez is letelven Milutinovits Lyubomir ur megbízottai nem jelentkeztek; az ügyet tehát magunk, valamint a te részéről befejezettnek tekintjük.

Ujszentanna, 1903. február 20.

Varjassy Géza, s. k. Angelina József, s. k.
tanárjelölt. okl. jegyző, cs. és kir. tartalékos hadnagy.

Hogy a mélyen tisztelt közönség ügyem állásáról tájékoztatást szerezzen, a következőkben nyilatkozom:

Az ujszentannai polgári iskola tanitótölte által rendezett mulatságon én is részt vettem, ott Milutinovits Lyubomir polg. isk. tanító tehát a házigazdák egyike által parányi ok nélkül inzultáltattam. Ezért férfihez illően elégtételt kértem, ez alól azonban természetesen az öklözéshez és bunkósúthoz szokott ur gyáva módon kibujt. Nevezettnek ezen eljárásáért el nem mulaszthatom gratulálni az ujszentannai polgári iskola tanitótöletének a kitűnő aquisitionhoz, a mint e nyul természetű urban nyertek.

Sajnálom, hogy áldásos működésében nem sokáig gyönyörködhetik, mert mint hallom, Ujszentanna előjárósága kanásznak szerződteti. Szegény sértések.

Osztér Nándor,

okleveles jegyző.

Tekintetes

Lulay Mihály

polgári iskolai tanító urnak

Ujszentannán.

Onnek az ujszentannai polgári iskola tanitótölete által f. hó 14 én rendezett mulatságon tapintatlan és kihívó botrányos magaviselete miatt, alólítottak egyike által pofon ígértetett, melyért magának mindeztideig magyarázatot nem kért, vajon ez ügyben is mint a többi nem éppen jellembe vágó dolgaiban, igazgatójának szárnya alatt véli oltalmat találni?

Ujszentanna, 1903. február hó 21 én.

Osztér János Kummer Henrik

Adelmann Ferencz Osztér Nándor

Angelina József Böhm Lajos

Nozdovitzky Sándor.

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy kiskoru Osztér Nándor ujszentannai lako nak fegyveres elégtételeit nem adhatok, mert az ujszentannai piaczon egy uri ember megbotozta s azért — tudomásom szerint — lovagias uton elégtételt nem kért tőle. Továbbá azon táncmulatság alkalmával, amikor az ügy közzöttünk felmerült, gyámja őt kirívó magaviselete miatt sértő szóval hazamenetelre kényszerítette. Az ellenem használt sértő kifejezéseiért a bíróságnál felje-

* Az ezen rovat alatt közzöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

lentettem. Ezennel kijelentem, hogy ez ügyben ez velem szemben első és utolsó nyilatkozatom. Ujszentanna, 1903. febr. 20.

Milutinovics Lyubisa,
polgári iskolai rendes tanár.

A fűtési idény alkalmából ajánlunk
elsőrendű szagtalan

fűtő kőszent

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél
árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszent,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bük kőszent

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig; vasárnap és ünnepnap d. n. 4—5 óráig.
Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölve-
tenek.Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben
részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg
küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi elsőrendű divatáru-üzlet részére intl. szakkép-
zett segédet.
Aradi papirkereskedés részére gyakorlott, fiatal se-
gédet.
Vidékre a rőfös- és divat-áru-szakmában jártas, izr.
segédet, aki a kirakatrendezéshez is ért.
Vidéki vaskereskedés részére fiatal segédet.
Vidéki rőfös- és vegyeskereskedés részére fiatal
segédet.
Vidéki fűszer- és vegyeskereskedés részére fiatal,
a román nyelvben jártas segédet.
Vidéki rőfös és vegyeskereskedés részére a német-
és román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

A vas-áru szakmában teljesen jártas, 34 éves r.
kath. segédet, aki a könyvviteli teendőkhöz is jártas.
Egyetemi kvalifikációval bíró intl. egyént magán-
titkári, gyári, vagy uradalmi pénztárosnak, vagy valamely
vállalat gondnokául, ki ily állásokban már működött. Ova-
dékkal rendelkezik.

Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakor-
lattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodai foglal-
kozára.

A fűszer- és csemege áruszakban teljes jártasság-
gal bíró intl. ügyes fiatalembert.

Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési
munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfe-
lelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.

Az alváczaí fürdő nagy étterme, a szükséges hozzávaló mellékhelyiségekkel és nagy jégveremmel bérbe adandó.

Ajánlatok február hó 20-án déli 12 óráig az uradalom felügyelőségéhez, Nagy-Halmagy intézendők.

363

Nagyszzebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk
jelzálogkölcsonőket

30%, 38, 40% és 50 évi visszafizetésre (amortisációra) féléves részletekben, melyekben egy a kamat, mint a tőke törlesztése befoglalatik.

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszzebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet 38

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

Városi és megyei telefonon 509.

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. R-mek hatásu, többször kitüntetett s a hőgyközőnség által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsas és crém színben I doboz I K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra I kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán, gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szivbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szivbillentyű, nő, tüdő és gégebetegségek, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógyászat, villamfény-, moor-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 56

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Élmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

MINDEN HÖLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBŐRE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban elterjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt, májfoltot, bőrtörést (mitesszer) és minden arczisztátalanságot. Massázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek címeres védjegyemmel vannak lázárva.

Hamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 42

Margit szappan 70 fillér. Margit pender 1 kor. 30 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Armin, Elken: Ifj. Pekker István, Földeseken: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun Ágoston: Fejes Lajos, Kurticson: Hackenberger László, Medgyessyegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácskúszán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Hanzeros Adám, Nagy-Zerinden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Rokszi János, Pankótán: Posevitz Gusztáv, Pityvaroson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Szmándon: Csiky Lukács, Soborszában: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hanszler Sándor, Taucson: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza arak gyógyszerárakban.

A Világosi Cognacgyár Részvénytársaság

(Alapított 1891. évben!)

aradi főraktára:

Krausz Elemér és Társai

drogueria a vörös kereszthez

Andrassy-tér 20. szám.

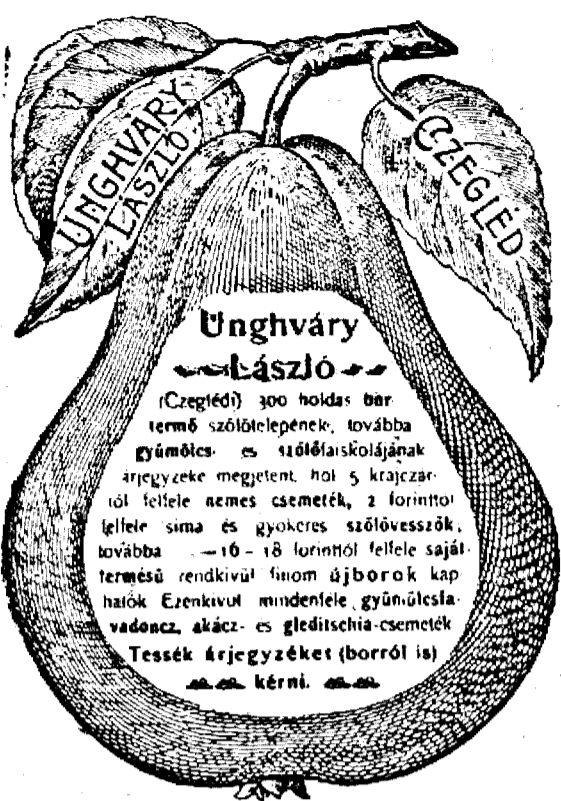
Városi és megyei telefon szám 607.

Ajánlja különösen a következő fajtákat: 34

	Nagy üveg	Kis üveg
Cognac * *	3.20 kor.	2.00 kor.
Cognac * * *	4.00 "	2.50 "
Cognac Bonus +	3.50 "	2.20 "
Cognac Melior + +	4.50 "	2.50 "
Cognac Extra + + + +	7.00 "	4.00 "

Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

Alkalmi ajándékképpen való elküldésre igen csinos posta dobozok állanak rendelkezésre.

Unghváry László
(Czegléd) 300 holdas bar termő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczartól fellele nemes csemeték, 2 forinttól fellele sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá — 10 — 18 forinttól fellele saját termésű rendkívül finom újborok kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsivadoncz, akác- és gleditschia-csemeték. **Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.**

1763

LIQUEUR
BENEDICTINE
DE
L'ANCIENNE ABBAYE
DE FÉCAMP
Mindenütt kapható.

MÁLY ALBERT
kalapos mester
Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.
Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint.
Czylinder vasalásokat, átalakításokat jutányos ár mellett teljesít. Vidéki megrendelések is elfogadtnak.

Jó órákat olcsón
kita 3 évi írásbeli jótállás mellett privat vevőknek
Konrád János
óragyára,
aranyárak kivitteli háza
BRÜX. 270. sz. (Csehország).
Jó nickel rem. óra frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra 5.80.
Valódi ezüst lánc frt 1.20.
Nickel ébresztő óra 1.95.

Czegem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomom. 2721
Nagy képes árjegyzék ingyen és hármentve.

Restitutions
Kwizda Felső Restitutionsflüssigkeit
Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a kalonáság és magánosok nagyobb istállóiban használhatlan van nagyobb munkánál elő- és utóerősítő, ficzomoknál, inak merevségénél stb., az időmúlással kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lentí védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerüzletében és gyógyszerkereskedésében. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

121

Váradi János
Órás, Arad Hunyady u. előtt. Fekete kutya-utca (a Hunyady k. v. házszal szemben.)
Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végzettségükben vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.
Raktáron tartok mindennemű aranyeműt, veszek 10rt aranyat és ezüstöt. 261

St Anna
malátalikor a legjobb és legegészségesebb üdítő ital, kellemes ízű és zamatu.
malátakeserű kiváló gyomorerősítő, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala.
malátacakes kitűnő táp- és teasütemény elősörrendű tanárok és orvosok ajánlják.

Pönti készítmények mind tiszta malátával készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban felülmúlnak minden ilyenmű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban Aradon: Daimel Lajos, Karácsonyi Antal, Rothstein Mór, Záray Géza üzleteiben és Wild Ferencz cukrásznál.

Brassay Testvérek
Aradon, Förray-utca.
A tavaszi évadra a legszebb párisi és bécsi fűző-szövetek megérkeztek, kérjük a t. hölgyközönséget becses megrendeléseikkel szerencsétlenni, ugyszintén kész fűzők divatos alakban legolcsóbb árakban kaphatók. 450

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséggel tisztelettel tudatni, hogy
Aradon, Tökölly-tér 7. szám alatt ruhaszabászati és varrási műtermemben a legfinomabb, mint egyszerű házi ruhákat is jutányosan, a legfinomabb igényeknek megfelelőleg készítek.
Egyben tudatom, hogy csak is uri leányok részére
varrási és szabászati iskolát
nyitottam, ahol 3 havi időtartam alatt a kellő jártasság elsajátításáért kezeskedem.
Tanulás-díj 3 havi időtartamra 60 korona.
Tisztelettel:
Vuk Lukréczia,
női szabónő.

NEM IS HITTEK EL EDDIG,
hogy oly olcsó árban valódi 14 karatos tiszta arany és finom ezüst ékszer tárgyakat lehet adni, mint hirdettem, csak miután meggyőződtek róla, látják, hogy tényleg
mily olcsón árusítok.
500 koronát fizetni kötelezem magamat, ha a nálam vett arany-áru nem felel meg a finomságnak (t. i. 14 karatos arany) a miért jótállok, ugyszintén a nálam vett órákért is 2 évi jótállást vállalok, és tájékozással közlöm a következő árakat:
Egy szépen díszített nickel ank. rem. óra 2 frt. 35 kr.
Egy erős és nagyon finom ank. rem. nickel óra 3 forintért.
Egy kettős fedelű acél rem. óra 3 frt. 90 kr.
Egy három fedelű tula rem. óra nagyon finom 5 frt. 50 kr.
Egy finom fekete női rem. óra 4 frt. 30 kr.
Egy finom ezüst női rem. óra 4 frt. 90 kr.
Egy finom ezüst férfi rem. óra 5 forint
Legfinomabb anker rem. ezüst óra 8 forint
14 kratos arany női órák bámulatos olcsón. 14 kratos arany fűbevalók 1 frt. 40 krtól.
Ebresztő órák 1 frt 60, 1 frt 90 krjával.
Zinner Vilmos,
műorás és ékszerésznei Arad, Förray-utca 2/3
318

10252—1902. sz. tkv.
Póthirdetmény.
Az aradi kir. tszék mint tekvi hatóság közhírré teszi, miszerint Viktoria tptár aradi cég végrehajthatónak, Kaiser Jakob ujanáti lakós végrehajtást szenvedő elleni 884 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében 8871. szám alatt kibocsájtott árverési hirdetményben az ujanáti 116. sz. tjkvben A 1. al. ingatlanság 800 korona és ugyanazon tjkvben A. + 2. alatt foglalt ingatlanság 51 korona kikiáltási árban Ujanát községéhez 1903. évi március hó 9. napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t.c. 167. §-a alapján Krizsán János aradi lakos végrehajtató érdekében is 140 kor. 87 fill. tőkekövetelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.
Kelt Aradon, 1903. évi január hó 11. napján a kir. tszék mint telekkönyvi hatóság.
Zubor,
kir. tszeki bíró.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32. sz.
Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSÉPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre
„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő-aratógépeit,
továbbá aczélöntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

A párisi világkiállításon „Grand Prix” a legnagyobb kitüntetés.

Gebei Sándor

ács mester

Aradon, Sina-utca 5.

Elvállal minden az ács szakmába vágó új és javítási munkákat, u. m.:

fedelek, pajták, színek és gazdasági férő helyek elkészítését

jótállás mellett, jutányos árban és pontos kivitelben. 420

Muzslai Gyula

uri szabó

Uj-Aradon, Fő-ut 24. (Népbank-épület.)

Jutányos áron készít legújabb divatu és remek szabásu

uri öltönyöket

hazai és angol szövetekből.

Levelezőlap általi megkeresésre házhoz jövök.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jótállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesítek mindennemű díszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdisezebb kivitelig és mindennemű mazolási és fénymazolási munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kerve kiváló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő. 409

Arad, Petőfi-utca II. sz.

Uraságoktól levetett

téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 395

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

1789—1903. kh.

Hirdetés.

Értesitem a város lakosságát, hogy a földmívelésügyi miniszter ur a Somogyi Géza kereskedő és Huszár Adolf gyógyszerész Uj pesti lakosok által készített „állatok emésztését elősegítő táppornak” forgalomba hozatalát engedélyezte. Amennyiben azonban ezen táppor kelendőségének előmozdítása céljából akként is árulhatnák, hogy az egyes állati betegségek ellen óvszerül és gyógyszerül is sikerrel alkalmazható, ez mint visszaélés büntetett fog.

Arad, 1903. február hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

Szőnyeget javítani,

ba peressa, szmirna, de bármilyen ki-javítás előfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszebben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi uri háztól kapott dicséretet munkájáért 131

Schwarcz József

szőnyeg tisztító és javító intézete.

József főherceg-ut 8.

Giller Róbert

órák és ókszerész

ARADON.

Vanszerenesém tudomásul adni, hogy helyben,

Andrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett eszközöketnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,

órák és ókszerész.

146

Aki a fehérre mosott és fényesre vasalt

fehérneműnek kedvelője,

az adja fehérneműt

Morvai Károly

Weitzer János (volt Templom) utca 17. szám alatt levő

mosó és vasaló intézetébe tisztíttatni. 304

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő

Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden uri és egyenruháknak a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére. Jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyiszintén javítások, átalakítások jutányosan elfogadtatnak. A n. é. közönség pártfogását kerem 185 illő tisztelettel

Holleiter Ferencz.

Építészek, háztulajdonosok és lakásbérletők figyelmébe!

Van szerencsénk b. figyelmét felajánlani

Aradon, Varjassy József-utca 12. szám alatt létező

épület-műlakatos és javító műhelyünkre,

hol épület vasalásokat és sírácsokat és takaréktűzhelyeket u. m. bármilyen műszakmunkába vágó javításokat jutányos árban és jótállás mellett elvállalunk.

Illő tisztelettel 315

Vancsó és Lang,

épület és műlakatosok.

Eladó**földbirtok.**

Aradtól egy óra járásra, Zimánd-Ujfalu határában

240 hold föld

gazdasági épületekkel együtt 428

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Nem titok,

hogy a legjobb és legújabb

illatszer különlegeségek, hölgyeporok, arcz, kéz, haj, köröm, bajusz ápolási cikkek óriási választékban szolid árakon

Krausz Elemér és Társai

drogueriájában kaphatók.

Direct importált

theák és rumok

óriási halmaza.

Nagy választékban szivacsok, haj-, bajusz-, fog- és köröm-kefék, arcz-, haj- és szemöld-festékek. 34

Dusán felszerelt raktáraink megtekintésére az érdeklődő hölgyközönséget tisztelettel meghívjuk.

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kerjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: **Schwanen-Apotheke, Frankfurt a/M. 2749**

Magy. kir. államv. üzletv. Szeged.

2393—1903. III. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az Eszék állomáson megüresedő p. u. vendéglő bérletére ezenel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1903. évi május hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1908. évi április 30-ig.

Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére: A felv. épület I. emeletén: lakásul 2 szoba, 2 cseléd szoba, 1 pinczér szoba, 1 főzőkonyha, 1 előszoba, 1 fojdosó, 1 éléskamra; továbbá 1 fűskamra, 1 padlás, 1 pincze, 1 jégverem és 115.62 m² területű gazdasági udvar 4.2 m² területű gazdasági épületei, I—II. oszt. étterem és használatra átengedették a III. oszt. ét. és váróterem.

Az egy korona bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiirt Eszék állomása pályaudvarán levő vendéglői üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönbön kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi február hó 28-án déli 12 óráig alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 400, azaz Négy száz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi február hó 27-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a vendéglő III. osztályu váró és étterem fűtése és világításának felét a m. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíttatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik.

Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letételről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész rendelkezésükben kötelezőknek elfogadják

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek társulatilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tételét, figyelembe vétetni nem loznak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történi.

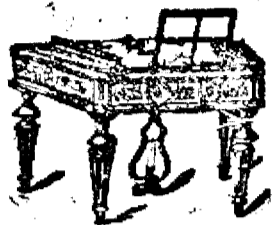
Szeged, 1903. évi február hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

POSTYÉN-FÜRDŐ

Csuz. kőszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Téli is nyitva. Kínak az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a postyéni iszappal, mely a háziorvos kezelésében minden gyógyszerrel felülmúl. 5-10 kg. iszap, 10-20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő. Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld: a fürdőigazgatóság. 28

Pártoljuk a hazai ipart!

Szép és jó munkáért Páris, London, Stockholm és Budapesten kiállítva

Varju Béla

cs. és kir. szab. műhangszer-ipar telepe
Budapest. VIII., József-körút 20 sz.
A székesszék- és több zenekar és tüzoltársulat szállítója.

Saját készítményű hangszerek, u. m.:

frutól frtig	frutól frtig	frutól frtig
lekele-hegedők 5 15	Trombiták 4 70	
Kijátszott régi hegedők 20 1000	Harmonikák 3 80	
Fuvelák 3 80	Arisztónok 14 35	

Intóna 8 kótalappal 12, valamint mindenemű pengő, vőnd és fuvó-hangszerekben.

Czimbalmok,
45 forintól 300 forintig, hat évi jóállás mellett.
Bárminemű hangszerek javítása.
Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1764

500 forintot fizetek annak, aki fogvizének használatát mellett, üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök.

(Csomagozásért külön 10 kr.) **Bartilla A. gyökösei,** (E. Winkler) **Wien,** 19/1 Sommer-gasse 1. Kapható **Aradon: Ring Lajos** Asztalos Sandor-utca 1. sz. **G. Földes Kelemen,** Deák Ferencz-utca 11. sz. gyógyszerárakban, és **Krausz Elemér és Társai** droguerijában, Andrassy-tér. — Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 129

Aki jó és szép cipőt akar az késztesse cipőit

Seelinger M. Andor

uri és női minta czipészetében
Szabadság-tér 4. (Pölzl-kávéház mellett.)
Készít legújabb divat szerint és 14-15 éves lábakra 134
(Orthopäd) gyógy-czipőket.

Wolster Izsó

uri szabó
Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.
(szemben az Erdélyi kávéházzal.)
Elvállal, bárminemű **uri öltönyök** mérték szerinti elkészítését a legjobb divat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.
Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

FISCHER SAMU

uri és női czipész
Aradon, Weitzer János (volt Templom-u.) 15.
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legújabb divatszerint és legjobb anyagból készítve, jutányos árak mellett. 156
Fő törekvésem oda irányul, hogy úgy mint eddig is, továbbra is a t. rendelőim állandó bizalmát kiérdemeljem. Javításoknál a legnagyobb gondot fordítok.

Biedl József

szobafestő és mázó, fa- és márvány imitáló
ARAD,
Vörösmarty-u. 3. (a színházzal szemben.)
Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, kényesebb

szobafestést

is, valamint mázóást és mindennemű kül- és belföldi lak imitálásait (floderozást) a legszebb és legizlésebb kivitelben.

Jutányos árak

mellett.
Elvállalom lakásoknak poloska és féregmentessé tételét, teljes jóállás mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 137

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló **butorokat** potom áron eladni, megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.
Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.
Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben) 405

Ifj. Kállay Nándor

építészeti vállalkozó
Arad, Kossuth-utca 49. sz.

Van szerencsém szíves tudomására hozni, hogy az **építészeti** terén előforduló mindennemű

építkezéseket,

tervek készítését a legjutányosabb árak mellett elfogadok helyben és vidéken.

A t. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

416 Ifj. Kállay Nándor.

Stagl József

kelekötő
Aradon, Csiky Gergely-utca 17.
Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek mindennemű

kefe- és meszelő-áruk

elkészítésére a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett.

Dick Ferencz Alajos

fényező és mázó mester
Aradon, Batthyányi-utca 4. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat u. m.: fürdőszobá, éskádák, vas- és fa butorok, vízikannák, tálcza, kályhavédő, faksarak

aranyozás és márványozását,

függőlámpák bronz'rozását, majolika festészetet fára és érczre díszes kivitelben, floderozások minden színben a legseccsőbb kivitelben jutányos árban és pontosan teljesítetnek. 421

Kiss András

ferfi szabó
Aradon, Deák Ferencz-utca 35.

Ajánlja magát az idevényhez alkalmas legelegánsabb 204

uri ruhák

mérték és legújabb divatu szabás szerinti elkészítésére, a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben.

Hazai és angol ruhaszövetekből állandó raktártartok. 5 évig Inokai Tóth Lajos úr üzletében mint mű-szabász működtem

Zongora készítő és hangoló ipar áthelyezés!

Van szerencsém a tek. közönség szíves tudomására hozni, hogy a fent nevezett iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.
(Hirschmann-féle házba) helyeztem át, és a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be. 241

Szakszerűen eszközölök mindennemű javítást és hangolást helyben és vidéken. A tek. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Neumann Antal

zongora készítő és hangoló
Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (Hirschmann-ház.)

Pardy J. Vilmos

uri- és női czipész
Arad, Tökölly-tér 6a.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét

czipész-üzletemre

felhívni, melyben a legkényesebb lábakra is a mai kor igényei szerint a legfinomabb kivitelű férfi-, női- és gyermekcipőket készítek a legszolidabb árak mellett. Különös súlyt fektetek arra, hogy minden egyes vevőm teljes melegegedését kiérdemeljem. Miért is üzletemben csakis a legfinomab bőrneműeket használom fel. 226

KISS ALBERT

kárpitos és díszítő
Aradon, Varjassy József-utca 13. sz.

Elvállal minden a **kárpitos és díszítő** szakmába vágó munkákat, úgy mint **matrácok** elkészítését, továbbá bárminemű **javításokat** a legjutányosabb árak mellett.

Divánok és matrácok folyton raktáron tartatnak. 238

Varrónó,

aki a legkomplikáltabb toltetteket elismert jó izléssel és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna utca 2 sz ajtó 4 265

Ha jó, tartós és olcsó divatos cipőt akar, az csakis

Czernóczky Mihály

uri és női czipész üzletében
legolcsóbban szerezhetők be.

Saját készítményű **czipő-különlegességek** raktáron tartatnak, esetleg mérték után készíttetnek.

Kossuth-utca 66. sz.
Fűközlét: 141

Boros Béni-tér 2. szám. (Kneffel-ház.)

Sebesy Ferencz

asztalos mester

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **asztalos műhelyét**

Arad, Deák Ferencz-utca 2. számu saját házába helyezi át.

Uj otthonában a nagyérdemű közönség szíves bizalmáért esedezik.

Kitünő tisztelettel
418 **Sebesy Ferencz.**

Szeifert János

szobrász
Aradon, Magyar-utca 29. szám.

Ajánlkozik mindennemű **képfaragó munka**

stylszerű kivitelére, úgymint: **butor-épület-és templomfaragványokra**, továbbá a szobrászszakmába vágó munkákra; folyton dúsz választékú képmunkát tartok raktáron, melyet a legolcsóbb árban számítok. Tervrajzokat ingyen készítek. 188

Szülőkarót

I. rendű hasított tölgyfából 2 méter hosszban

Karánsebes állomásról szállítva

ajánl

Sehmidl és Ungár

ezég 2673
Budapesten, V. Nádor-utca 30.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy **Aradon**

kárpitos és díszítő-üzletet nyitottam.

Több éven át Budapest, Bécs, Berlin, Brüssel és Párisban elsőrendű műtermekben dolgoztam, úgy, hogy azon kellemes helyzetben vagyok t. cz. rendelőimnek legkényesebb igényeinek is megfelelek.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig a legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok olcsón **lakásberendezéseket** helyben és vidéken. Költözködések alkalmával **butorcsoomagolást**, ugyszintén használt kárpitozott butorok újra áthuzását gyorsan és olcsón eszközölök.

Egy jó házból való **nut tanulól** felveszek. Tisztelettel

Reiner J. Gyula

kárpitos és díszítő 243
Thökölly-tér 6/a. szám (Prolich-ház.)

Eladó fürdő.

Igen látogatott és jóforgalmu

gyógyfürdő,

vasuti állomással, butorozott kényelmes lakó-szobákkal, vendéglői joggal, szántóföld és erdővel 2740

jutányosan eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

szem rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vasnagobb betűből 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy cselekednek ajánló apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Eladó üzlet!

Tótkomlóson a főtéren egy régi, 40 év óta fenálló, jóforgalmu kézmű-áru-üzlet haláleset miatt eladó vagy bérbe adandó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 296

Parlatszóló Kuviban,

1000 négyszögöl, eladó. Czim a kiadóhivatalban. 306

Egy csinosan butorozott szoba

és egy 3 lóra való istálló, kocsi-szinnel, márczius hó 1 től Kis Erdő-utca 8. sz. alatt kiadó. 468

Építkezők figyelmébe.

Teljesen jó kátszárnyu nagy kapu olcsón eladó, megtekinthető Wesselényi-utca 16. szám, a háztulajdonosnál. 492

Szukop Sándor

vezetőt Hammer és Sukop. Arad, Salacz-utca. A legjutányosabban készít egyenrubákat és hadfelszereléseket, továbbá uri öltönyöket a legújabb szabás és divat szerint. 487

Üzletnek, műhelynek

alkalmas utcái sarok helyiség, lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykéz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Bérbe adandó üzlet Sippán.

Egy jóforgalmu fűszer liszt- és kenyér üzlet dohánytőzsdével és teljes lakással, kedvező feltételek mellett május elsejétől bérbe adandó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 494

Eladó ház.

Radnai-ut 10/a szám alatt egy emeletes ház 14 lakosztályal és üzlethelyiséggel eladó. Értekezhetni lehet Magyar-utca 7/a szám alatt. 497

Nagyobb vállalkozás

és ezzel kapcsolatos elköltözködés miatt az igazságügyi palota szomszédságában, ugyisintén a Ferdinánd utcában jól jövedelmező, teljesen jókarban levő bérházak kedvező feltételek mellett szabad kézből eladók. Esetleg ezen házak 5 évre bérbeadók. Részletes felvilágosítás nyerhető Sztójka József úrnál, Városháza. 913

Kiadó fűszer-üzlet.

Salacz és Kálcsay-utca sarkán lévő fűszer-üzlet berendezéssel együtt május hó 1-től kiadó. Bővebbet Solymos Testvéreknél. 500

Szőlőt venni óhajt

hegyalján egy 3—6 holdas, kész vagy parlag szőlőt venni óhajt Walter M. Kis-Szt.-Miklós 48. szám alatt, u. p. Uj Arad. 506.

Kiadó üzlet.

Salacz-utca 3. szám alatt, a hova a kaszinó beköltözik, egy üzlet raktárral május hó 1-én kiadó, bővebb felvilágosítással szolgál Herold Rezső Kis-Szt.-Miklós u. p. Uj Arad. 507.

2 és 3 szobás lakások

május 1-én kiadók Teleky-utca 24. szám. 508.

J e m m E.

reg elismert szer köhögés és rekedtség ellen. Mell-Czukorkák Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytartósági határozattal.

Egy csomag 50 fillér. Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás urak gyógyszerárában. 25

Dengelegy Ferencz

uri szabó Aradon, Templom- és Kazinczy-utca sarok. Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe mindennemű **uri öltönyök** mértékszerű elkészítésére a legújabb divat szerint, jutányos árban, pontos és csinos kivitelben. 306

Gronometre műorás és ékszerész

KINTZLER ZOLTÁN

Ándrássy-tér 20. Fischerné-féle ház. Ajánlja arany és ezüst ékszerelt, safhauseni, chronometer és schweiczi óráit.

Bármilyen javításokat elfogad, és saját műhelyében elkészít. 321
Pontos és szolid kiszolgálás!

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy Aninai rudvasunk és Resiczai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas” minőségi védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák magyar állam vasutársaság, magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága.

Terény Jenő

vegyeskereskedése a fehérszallaghoz
Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árúkból. 182
Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

KNIZSE IGNÁCZ

puska műves
Aradon, városliget polgári lövölde.

Elvállal mind a szerkezeti fegyver kisebb és nagyobb javítását és új agyazást, esőbarnítást jutányos árban. 287
jótállás mellett.

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és ásványvíz kereskedésében. 285
Aradon, József főherceg-ut 12. sz.
Telefon 419. szám.

Stiászny József

kaptala és sámla készítő
Aradon, Andrásy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület).
Kilátottva 1901. és 1902. évtben.

Ajánlja magát mindennemű kaptala és sámla készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanuskodik jó hírnevemről. Főtörekvésem: bevőimmet a legjobb anyagból készült áruval jutányos árak mellett kiszolgálni. 281

KUNTZL ERNŐ

építési vállalkozó
Aradon, Kossuth-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű nagyobb és kisebb ács és kőműves szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos árban.
Két ház szállás-kerttel, 12 évig adómentes, Mihály-utca 193. sz. a. jutányos árban eladó. 337

KISS GYULA

épület és műbutor asztalos
Aradon, Halász-utca 28. (Vilmos-utca sarkán.)

Elvállal minden az épület és műbutor-asztalos szakmába vágó munkákat, u. m.: épület-asztalos munkát, portálokat, bolt- és irodai berendezéseket. Konyha-, háló-, ebédlő- és szalonbutor berendezést, a leg egyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig és legjutányosabb árban. 518

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Rajzokkal díjmentesen szolgálók.

FIGYELEM!

Uj szakiskola Aradon!

Előnyös feltételek mellett szakszerű oktatást nyújtok hölgyeknek és uraknak a legelterjedtebb Yost-féle írógép gyors és pontos kezeléséből a délutáni esetleg esti órákban.

Ugyancsak elvállalok mindennemű sokszorosítási munkálatot u. m. beadványok, körlevelek, czimirások stb. csinos kivitelét szerény díjazás mellett.

Teljesen jó karban levő használt írógépek kaphatók, nem különben más gyártmányukat a legkedvezőbb módozat mellett becserelek. 226

Tudakozódásokra közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál 3—5 óráig.

VASS IMRE,

a Yost-írógép részv. társ. hivatalnok, Arad, Rákóczy-utca 30. — Telefon 455.

Ladics Pál

szobafestő és mázó
Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 268

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó
Arad, Deák Ferencz-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű **uri öltönyök** legújabb divat szerint elkészítik, jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. 278

Cataniai vérpiros faj édes

narancsok

100 darab 4, 5 és 6 korona.

Friss érkezés hetenként.
Vegyes Giardinettek, Csokoládé Crème és Fandart bombonok friss készletben.
Legkitűnőbb Cuba, Ceylon, Mocca, Gyöngy, Jáva **kávékat** legolcsóbban ajánlja

DÜRR GUSZTÁV

csemege-kereskedése. 350
Arad, a városházzal szemben.

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Porter Vilmos Nagy Áruháza

A Kalaptól

A Czipőig

mindennemű

Gyermek-Felszerelések

nagy választékban.

Fiu-Ruhák

Leányka-Ruhák

Gyermek-Czipők

Gyermek-Ingek

Leányka-Kötők

Gyermek-Harisnyák

Fiu-Kalapok

Gyermek-Sapkák

Fiu-nyakkendők

Gyermek-Gallérok

Gyermek-Keztyük

Gyermek-Zsebkendők

Rendkívül Olcsón: Sárga Gyermek-Cipők

AZ ÚJ ELJÁRÁS.

Az életnagyságu fényképek elkészítési módja, mai naptól fogva, megváltozik.

Az új eljárás lehetővé fogja tenni, hogy az eddiginél is szebb és élesebb nagyított képeket szállithassak.

Tisztelettel felkérem a fénykép-bon-tulajdonosokat, sziveskedjenek fényképeiket nagyítás céljából **mielőbb átszármasztatni, mivel most az elkészítésnek legtöbb idő szentelhető!**

Arad, 1903. február hó 20-ikán.

Kiváló nagyrabecsüléssel:

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.